

उत्पातिडाना छाप्लामा

The Scriptures:

© Athapariya Translation Committee, March 2015.

The illustrations:

Illustrations are used by permission of Cook Communications Ministries International, © 1978, David C. Cook Publishing Co.

उत्पातिडाना छाप्लामा

छाप्लामाडाना पारिचाए

उत्पाति नुङ् उटुम् लियुक् ॥ ना छाप्लामाडि नारा, यापमि हिट्नुङ् हिट्नि लिसागा सोब्बे थोक्चि चोक्बालाक् रिङ् केङ्ग्वा ॥ नाट्टेप्पा एरोक् माखाक् नाहि पापडाना उटुम् लिसाना, नाराडि याङ्छामा टायाना हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा यापमिचिलोक् चोगुना साम्बान्धा बारेडि चा केङ्ग्वा ॥

उत्पातिडाना छाप्लामा इप्पोक् खान्डाडि हाम्मा हिडुम्टुम्:

१) आध्याय १ - ११ सोम्मा - नारा चोग्बालाक् हिट्नुङ् यापमिडाना मुन्दुम् युङ्ग्वा ॥ नाहि आदाम लोक् हाब्बा, कयिन लोक् हाबिल, नोआ ओपालाडि टायाना ठेना चुवाडाना मुन्दुम् हिट्नुङ् बाबेल धारहरा बारेडिना मुन्दुम्डाना रिङ् छेप्टाइसे ॥

२) आध्याय १२-५० सोम्मा - इस्सालिचिगा पुङ्लाडाना मुन्दुम् ॥ नाहि इस्सालिचिगा टुबाटेबा आब्राहाम, आब्राहामडा उइछा इसाहाक हिट्नुङ् इसाहाकडा उइछा याकुब लोक् याकुबडाना बारा जाना उइछाचिगा मुन्दुम् छेप्टाइसे ॥

ना छाप्लामाडि यापमिचिगा मुन्दुम् लिचा नेहि सोब्बे नुङ्ना पाइला माङ्हाङ्डा खोङ्डे पारिक् पाक् पाक् चोगुएना हिट्ना रिङ् छेप्टाइसे ॥ ना छाप्लामाडाना मुलिम्बाक् माङ्हाङ् ॥ ना छाप्लामा यापमिचिगा बिस्वासडाना रिङ् हिट्नुङ् ना बिस्वास उहिङ्ग्वाट् युङ्मायाक्मा लोङ्सा छेप्टाना ॥

नाहि छेप्बालाक् छाप्लामाम्बाक् उत्पातिडि छेप्बालाक् सोब्बे रिङ्चि छेप्निम्गेट्निम्मा ॥ टरो ओछोङ्ग्वाट् कारार छाप्लामा पोढाँ चोगुम्नाँ बुक्का चोक्मा साजिलो उलियाक् नुङ् उत्पातिडिना छाप्लामालाम्मा मुलि मुलि रिङ् होट्टुमाउङ् छेप्टुएसुम्मे ॥

बिसाए-सुचि

नारा लोक् यापूमिडाना उटुम् १:१-२:२५

पाप लोक् याङ्छामाडाना उटुम् ३:१-२४

आदामलाम्मा नोआ ४:१-५:३२

नोआ लोक् चुवा मुन्दुम् ६:१-६:१७

बाबेलडाना धारहराडाना मुन्दुम् ११:१-६

तेरहडाना मुन्दुम् ११:२७-३२

टुबाठेबाचि-आब्राहाम, इसाहाक लोक् याकुबडाना मुन्दुम् १२:१-६,

१३:१-६, १७:१५-२७, २१:१-८, २२:१-१६, २७:१-४६, २८:१-२२,

२९:१-२८, ३५:२३-२६

योसेफ लोक् उम्भु-उन्भाचि ३७:१-३६, ४१:१-५७

मिस्रा देसाडि इस्राइलिचि ४६:१-७, ४७:२७-२८, ४९:२६-३३, ५०:१-२६

उटुम्डिना मुन्डुम्

१ उटुम्डि माङ्हाङ्डा टाङ्साङ् लोक् नारा चोगुए, २ ना नारा सुमुन्डेलेक् हिट्नुङ् पाक्चा वानेट्निना ॥ चुवाडा सोब्बेलेङ् इण्टुएसुना हिट्नुङ् माङ्डुम्बारिक् डुम् डाना ॥ हिट्नुङ् चुवा उटुङ्डि माङ्हाङ् ओसोक्मा रिसायाक्ताना ॥ ३ टाबो माङ्हाङ्डा लोडुए, "ह्वाङ् लिसा", हिट्नुङ् वाहाङ् लिसे ॥ ४ माङ्हाङ्डा वाहाङ् पुयुनाङ् हिट्ना आङ्डिक् ओचेट्नुना डाना ॥ हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा ह्वाङ् लोक् डुम् साम्दुचे ॥ ५ हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा वाहाङ् लोङ्सा "लेम्बा" हिट्नुङ् डुम् लोङ्सा "युसा" निङ् खेङ्सुबिडुए ॥ हिट्नुङ् नाम्कुडे भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् पाइलेना लेम्बा लिसे ॥

६ हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा आग्याँ चोगुए, "चुवा माभै ठिक् पाक् चा मेना ओहोप् उलियाक् हिट्नुङ् हिट्नाडा चुवा इप्पोक् ओफारा ओचोगुचियाक् ॥" ७ हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा हिट्ना ओहोप् चोगुङ् उटुडिना लोक् उछिक्डिना चुवा साम्दुचे ॥ हिट्नुङ् हिट्डेडोक् लिसे ॥ ८ माङ्हाङ्डा हिट्ना ओहोप् लोङ्सा "टाङ्साङ्" लोडुए हिट्नुङ् नाम् कुडे भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् इप्पोक् लेम्बा लिसे ॥

९ माङ्हाङ्डा माट्टुए, "टाङ्साङ् उछिक्डि लिसाना सोब्बे चुवा ठिएठोङ्डि जोम् उछुम्याक् हिट्नुङ् चोबाना स्वाँरा उठेट्याक् ॥" हिट्नुङ् हिट्डेडोक् लिसे ॥ १० हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा चोबाना स्वाँरा लोङ्सा "नारा" लोडुए, हिट्नुङ् छुमाना चुवा लोङ्सा "सामुन्रा" पिक्सा निङ् खेङ्सुए ॥ माङ्हाङ्डा ना निसुङ् ओचाप् टाए ॥ ११ टाबो माङ्हाङ्डा माट्टुए, "स्वाँराडा पारिक् पारिक्गा लालिक् उलिगा उभुङ्माचि हिट्नुङ् आ-आप्पे पारागा लालिक् उलिगा टुल्फुल् ओकेडुगा सिङ्उभुङ्माचि ओकोबुचियाक् ॥" हिट्नुङ् हिङ्डेडोक् लिसे ॥ १२ नाङ्डेउङ् स्वाँराडा सोब्बे पारिक्डागा सिङ्उभुङ्माचि कोबुचे, हिट्ना निसुङ् माङ्हाङ्डाना

ओचाप् टाए ॥ ^{१३} नाम् कुडे हिट्नुङ् भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् सुम्बोक् लेम्बा लिसे ॥

^{१४} हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा माट्टुए, "टाङ्साङ्डि नाम्, लालिप्माङ् हिट्नुङ् चोक्चिङ्गेट्चि युसा हिट्नुङ् लेम्बा साम्मा लोङ्सा ओठेट्याक् ॥ नागाँ लेम्बासेम्बा, बारखा, रितुडाना बेला लिना रिङ्डाना टोऱ्वा ओचोगुवाक् ॥ ^{१५} नाराडि वाहाङ् चोक्मा लोङ्सा लालिप्माङ्, नाम्, चोक्चिङ्गेट्चि टाङ्साङ्डि उलियाक् ॥" हिट्नुङ् हिट्डेडोक् लिसे ॥ ^{१६} माङ्हाङ्डा इप्पोक् ठेगाचि वाहाङ् कापि चोगुचे ॥ ठेनाडा लेम्बा वाहाङ् चोक्मा लोङ्सा नाम् हिट्नुङ् खाट्टियुनाँ युसा वाहाङ् चोक्मा लालिप्माङ् चोगुए ॥ हिट्नुङ् चोक्चिङ्गेट्चि चा चोगुचे ॥ ^{१७-१८} माङ्हाङ्डा नाराडि लेम्बा लोक् युसा वाहाङ् चोक्मा लोङ्सा, लेम्बा लोक् युसा राज्य चोक्मा लोङ्सा हिट्नुङ् लेम्बा लोक् युसा साम्मालोङ्सा टाङ्साङ्डि हिट्नागाचि खेङ्सुचे ॥ माङ्हाङ्डा हिट्ना निसुङ् ओचाप् टाए ॥ ^{१९} नाम् कुडे हिट्नुङ् भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् टेम्बोक् लेम्बा लिसे ॥

^{२०} हिट्नुङ् माङ्हाङ् पिगे, "चुवाडि उलिगा डासाचि हिट्नुङ् आरु पारिक् पारिक्डागा जोम् जिवाट्चि उलियाक् हिट्नुङ् नुवाचि टो टाङ्साङ्डि ओपेयाक् ॥ ^{२१} नाङ्डेउङ् सामुन्नाडि उलिगा ठेठेगा जिवाट्चि, डासाचि हिट्नुङ् चुवाडि उलिगा पारिक् पारिक्डागा जिवाट्चि हिट्नुङ् पारा पारागा नुवाचि माङ्हाङ्डा चोगुचे ॥ ना निसुङ् माङ्हाङ्डाना ओचाप् टाए ॥ ^{२२} हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा नाङ्डे पिक्सा आसिक् पिडुचे, "माछाचि जोम् पोसा सामुन्नाटेप् लिसानि ॥ नुवाचि चा नाराटेप् पोसा खाडानि" पिक्सा लोडुचे ॥ ^{२३} नाम् कुडे हिट्नुङ् भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् लेम्बोक् लेन् लिसे ॥

^{२४} हिट्नुङ् माङ्हाङ् पिगे, "ना नाराडि पारिक् पारिक्गा ठेगा खाट्टिउगा पाङ्डि उलिगा, जाङ्गालाडि उलिगा हिट्नुङ् सोट्सा उलाम्टिगा

जिवाट्चि उलि" पिकसा माट्टुए॥ हिट्नुड् हिट्डेडोक् लिसे॥
 २५ माड्हाड्डा नाड्डेपारिक् सोब्बे जिवाट्चि चोगुचे॥ हिट्ना निसुड्
 माड्हाड्डाना ओचाप् टाए॥

२६ माड्हाड्डा माट्टुए, "हाट्ले याप्मि आनि गाड्डेडोक् चोगुम्॥ नागा
 सामुन्दराडिगा डासाचि, टाड्साड्डिगा नुवाचि, सोब्बे पारिक्डागा
 नाराडिगा पाड्ठाड्डि ओम्डुमचिम्मा, जाड्गाला कोकालाडि उलिगा
 हिट्नुड् स्वाँराडि सोट्सा उलाम्टिगा जिवाट्चि ना याप्मिडा आधिकार
 ओचोगुच्याक्॥" २९ हिट्डेउड् माड्हाड्डा याप्मि उन् गाड्डेनाडोक्
 चोगुए॥ उन्डा येम्बेछा लोक् मेन्भेमा चोगुचे॥ २८ माड्हाड्डा हिट्नागाचि
 नाड्डे पिकसा आसिक् पिडुचे, "खान्चि छालेट्चि जोम् उलियाक्,
 खान्चि छालेट्चिडा

नाराडोक् उपुण्टुव्क्
 हिट्नुड् ना नारा आधिकार
 चोगु॥ सामुन्राडिगा सोब्बे
 डासाचि, टाड्साड्डिगा
 नुवाचि, खाम्मिगा सोब्बे
 जिवाट्चि हिट्नुड् खाम्मि
 सोट्सा उलाम्टिगा
 जिवाट्चि खानि मुक्डि
 पिनाँनि॥ २६ पुयानुम्, आडा
 खान्चि लोड्सा सोब्बे
 पारिक्डागा चालिक्
 पुलिक् ओकोबुगा
 उभुड्माचि हिट्नुड् आ-
 आप्पे पारागा लालिक्

याप्मि, जिवाट्चि, डासाचि

उलिगा टुल्फुल् ओकेडुगा सिङ्उभुङ्माचि चामा लोङ्सा पिनाइनाचे ॥
^{३०} रूवाप्पा उहिङ्गवाट् जिवाट्चि हिट्नुङ् खाम्डि सोट्सा उलाम्टिगा
 जिवाट्चि हिट्नुङ् नुवाचि लोङ्सा चामाना आहारा घाँसापाटा
 पिडुङ्चिङ्चिङ् ॥" हिट्नुङ् हिट्डेडोक् लिसे ॥ ^{३१} माङ्हाङ्डा चोगुचिगा
 सोब्बे थोक्चि पुयुचे हिट्नुङ् आङ्डिक् ओचाप् टाए ॥ नाम्कुडे हिट्नुङ्
 भ्यानिक् लिसे ॥ नाम्बाक् डा लेन् लिसे ॥

२ ^१ नाङ्डेउङ् माङ्हाङ्डा टाङ्साङ्, नारा हिट्नुङ् हिट्नि उलिसागा
 रूवाप्पा थोक्चि चोग्माहिडुए ॥

^२ माङ्हाङ्डा डा लेम्बा चोक्मागा थोक्चि सोब्बे चोग्मा हिडुए हिट्नुङ्
 सि लेम्बा माङ्हाङ् पाक्चा टोऱ्वा मिचोक्डे युडे ॥ ^३ हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा
 सि लेम्बा आसिक् पिडुए ॥ ना लेम्बाम्बाक् आरु लेम्बा नुङ्ना आप्पे
 पाराना युङ्माना लेम्बानुङ् लोडुए ॥ पोङ्भोने ना लेम्बाम्बाक् माङ्हाङ्डा
 चोक्माना टोऱ्वाचि चोक्मा हिडुउङ् पाक्चा मिचोक्डे युडे ॥ ^४ नाङ्डे
 पारिक् माङ्हाङ् डाङ्बाडा टाङ्साङ् हिट्नुङ् नारा चोगुए ॥

आदानडाना बाकेंचा

^४ माङ्हाङ् डाङ्बाडा टाङ्साङ् लोक् नारा चोगुना बेला, ^५ नाराडि
 खोनाइ चा सिङ्उभुङ्मा, घाँसापाटा कोप्निगेट्निना डाना, पोङ्भोने
 हिट्नाबेला वेट् चा टानिगेट्निना डाना ॥ हिट्नुङ् स्वाँराडि साक्चा टोऱ्वा
 काचोक्बा याप्मि वानेट्निना ॥ ^६ टरो खाम् उछिक्लाम्मा चुवा पुन्डाउङ्
 रूवाप्पा स्वाँरा वेहेक्टुना डाना ॥

^७ टाबो माङ्हाङ् डाङ्बाडा स्वाँरालाम्मा खाम् कोबुङ् याप्मि चोगुए
 हिट्नुङ् उनाभुक्डि ओसोक्मा मुट्टुबिडुङ् हिट्ना याप्मि उहिङ्गवाट्
 लिसे ॥

८ माड्हाड् डाड्बाडा नाम् होन्नालेड् आदान ओलोडुना डेन्डि ठिक् बाकेंचा चोगुए हिट्ना बाकेंचाडिडोक् याप्मि युड्सुए ॥ ९ माड्हाड् डाड्बाडा हिट्नि पारिक् पारिक्डागा पुयुनाम् नुना हिट्नुड् चाम्नां लेलेम् लोसिना टुल्फुल् ओकेडुगा सिड्उभुड्माचि लेट्टुचे ॥ हिट्नुड् हिट्ना बाकेंचाडाना माभाडि लाट्निना चोला टुबुम्ना सिड् उभुड्मा हिट्नुड् ओचाफेन्ना लोक् ओचेट्नुना ठोना आपिना सिड् उभुड्मा चा लेट्टुए ॥

१० ठिक् होड् आदान बाकेंचा लिसा बागां लिसा खाडाना ॥ ना होड्डाडोक् बाकेंचा वेहेक्टुना हिट्नुड् ना होड् साम्डाउड् टेम्बोक् होड् लिसाउड् हिट्नालाम् बागां लिसा खाडाना ॥ ११ पाइलाना होड्डाना उनिड्म्बाक् पिसोन ओलोडुए, ना हाबिल देसाडाना याम्बा नायाम्बा लिसाउड् बागां लिसा ॥ १२ हिट्ना देसाडि ओचेट्नुना साम्याड् टोग्ना हिट्नुड् मुमुग् मुमुग् नाम्ना क्या लोक् ओचेट्नुनागा छेलुड्मेट् लुड्गेवा टोग्ना ॥ १३ दोस्रोम्बाक् गिहोन ओलोडुना, ना होड् कुस देसाडाना याम्बा नायाम्बालाम्मा बागां लिसा खाडना ॥ १४ तेस्रो होड्म्बाक् टाइगिर्स, ना होड् आस्सुर देसाडाना नाम् होन्नालेड् बागां लिसा ॥ हिट्नुड् चौथो होड्म्बाक् युफेर्टिस ओलोडुए ॥

१५ हिट्नुड् माड्हाड् डाड्बाडा आदानडाना बाकेंचाडि टोन्वालासि चोक्डा हिट्नुड् बाकेंचा पुमा लोड्सा हिट्ना याप्मि युड्सुए ॥ १६ माड्हाड् डाड्बाडा हिट्ना याप्मि लोडुए, "खान्डा ना बाकेंचाडि केडागा सोब्बे पारिक्डागा टुल्फुल् चामा आहिडुटु ॥ १७ टरो ओचेट्नुना लोक् ओचाफेन्ना ठोना टोगुम्ना सिड्उभुड्माडिना टुल्फुलम्बाक् चोन्, ना आचोए भोने खान् हिट्नाबेला छेम्बाडोक् आसियुक् ॥"

१८ माड्हाड् डाड्बा उनिड्ग्वाडि मिट्टे, "हाट्ले याप्मि ओएकेले युड्मा ओचेट्नुना लिनिना ॥ हिट्ना लोड्सा खान्डुना ठिबाड् घुवार काफाबा चोगुड्बिडुड्डुड् ॥" १९ हिट्नुड् माड्हाड् डाड्बाडा खाम् कोबुड्

सोब्बे पारिक्डागा जिवाट्चि हिट्नुङ् नुवाचि चोगुचे ॥ हिट्नुङ् याप्मिडा पाक् पाक् निङ् खेङ्सुबिडुचिचिगा रैछोनुङ् हिट्नागा याप्मिसोरि माङ्हाङ्डा आप्टुचे ॥ हिट्नुङ् याप्मिडा सोब्बेडागा निङ् युङ्सुबिडुचे ॥^{२०} हिट्डेपारिक् याप्मिडा टाङ्साङ्ङिगा सोब्बे नुवाचिगा हिट्नुङ् पाङ्ङि उलिगा जिवाट्चि, जाङ्गालङ्ङि उलिगा हिट्नुङ् सोट्सा उलाम्तिगा जिवाट्चिगा निङ् खेङ्सुबिडुचे टरो उन् खान्दुना घुवार काफाबा ठिक् टाक् चा वानेट्निना ॥

^{२१} हिट्डेलिसाउङ् माङ्हाङ् डाङ्बाडा हिट्ना याप्मि आङ्ङिक् टुक्लोक् मिऱ्युमा ठेन्डुबिडुए, हिट्ना इम्सानाबोलाडोक् माङ्हाङ्डा याप्मिडाना ठिक् उपिम् होट्टुङ् हिट्नि साडा इप्पुए ॥ ^{२२} हिट्ना उपिम्माग्मा माङ्हाङ् डाङ्बाडा ठिबाङ् मेन्भेमा चोगुए हिट्नुङ् हिट्ना याप्मिसोरि आप्टुए ॥ ^{२३} टाबो ना याप्मिडा निसुङ् माट्टुए,

"नाउम्टे आडा गाङ्डेडोक् निडना ॥ आसारुवाडाना आसारुवा हिट्नुङ् आसाडाना आसा ॥

ना मेन्भेमा डोक् पोङ्भोने ना येम्बेछालाम्मा चोक्बालाक् मेन्भेमा लिसे ॥"

^{२४} नाङ्डेपाराउङ् याप्मिडा उप्पा उमा नाडुचिउङ् ओटालिमाङ्लोक् टोङ्गुक् हिट्नुङ् हिट्नागाचि ठिए येम् लिचिचि ॥ ^{२५} हिट्ना याप्मि लोक् ओमेन्भेमा एकिलिपोट्टु डागाचि उन्चिङ्ङि मोम्मासिमा भोने वानेट्निना ॥

याप्मिडाना पाप

३ ^१ माङ्हाङ् डाङ्बाडा चोगुचिगा जिवाट्चिङ्ङि ओप्पुम्बाक् आङ्ङिक् ओचाप्पाङ् डाना ॥ ओप्पुडा मेन्भेमा सिलाप्पुए, "पाक् माङ्हाङ्डा बाकेंचाङ्ङिना खोना चा सिङ्उभुङ्माङ्ङिना टुल्फुल् चानेन्चुन् पिक्सा मालोडैसाचेगि?"

^२ मेन्भेमाडा लोडुए, "माड्हाड्डा ना बाकेंचा सिड्उभुड्माडि केडाना सोब्बे टुल्फुल चामा आहिचुचु॥ ^३ टरो बाकेंचा माभै केडाना टुल्फुल्म्बाक् चानेन्चुन् हिट्नुड् खोट्नेन्चुन्, हिट्ना खान्चिडा आचाचुए भोने खान्चि आसिचिचि" पिकसा याप्मिलोडाइसे॥

^४ ओप्पुडा मेन्भेमा लोडुए, "ना रिड्उम्टे माखाक् हाउ, खान्चि छेम्बाडोक् आसिचिन्गा॥ ^५ पोड्भोने ना टुल्फुल् आचाचोए भोने खान्चि माड्हाड् गाड्डेडोक् आलिचिचि हिट्नुड् ओचेट्नुना लोक् ओचाफेन्ना रिड् ठाहा आटोकचुचुनुड् माड्हाड्डा खान्चि हिड्डे मालोडाचिगा॥"

^६ मेन्भेमाडा हिट्ना सिड्उभुड्माडिना टुल्फुल् पुयुनाडा आड्डिक् ओचेट्नुना, चाम्चाम् लोसिना हिट्नुड् ठोना टोकमा लोड्सा ना टुल्फुल् चामा कोन्युकना रैछोनुड् निसुए॥ हिट्नुड् हिट्ना टुल्फुल् फिगुड् चोए हिट्नुड् ओयेम्बेछा चा पिडुड् इप्पाड्डोक् चायाचोए॥ ^७ हिट्ना टुल्फुल् चाचुनामे हिट्नागाचिगा निड्ग्वा पाडे हिट्नुड् एकिलिपोट् गोलो रैछोनुड् ठाहा टोगाचुए॥ हिट्नुड् हिट्नागाचिडा वामाखोकपोडाना ओफोर्वा ठोकटाचुड् उन्चि येम् टेप्टाचुए॥

^८ हिट्नुड् हिट्ना युसा हिट्नागाचिडा माड्हाड् डाड्बा बाकेंचाडि

आदाम हिट्नुड् हाब्बा

वासागोलाना ठाहा टोगाचुए हिट्नुङ् हिट्नागाचि माङ्हाङ्डाना ओटोकानालाम्मा सिङ्भुङ्माचि माभाङ्गि ठोबाचे ॥ ^६टरो माङ्हाङ् डङ्बाडा "खान् खोनाइ आवाएट्ना?" पिकसा यापुमि छेम्डुए ॥ ^{१०}हिट्नुङ् उन्डा लोडुए, "आडा कासोरा बाकेंचाङ्गि खेम्सुउङ् किट्टाडे हिट्नुङ् आडा ठोबाडे पोङ्भोने आडा एकिलिपोट् गोलो रैछो ॥"

^{११}माङ्हाङ्डा सिलाप्टुए, "खान् एकिलिपोट् आवाहेट् नुङ् साडा मालोडेना? आडा चोन् लोनाना टुल्फुल् पाक् खान्डा आचोएनि खोट्डे?"

^{१२}हिट्ना यापुमिडा माट्टुए, "नेहि आडालोक् युङ्मा नुङ् याङ्आपिडाङ्ना मेन्भेमाडा गो हिट्ना टुल्फुल् याङ्पिडे, हिट्नुङ् आडा चाडे ॥"

^{१३}माङ्हाङ् डङ्बाडा हिट्ना मेन्भेमा सिलाप्टुए, "पोङ् खान् हिट्नाडे आचोगेना?"

हिट्नुङ् उन् पिगे, "ओप्पुडागो आडा याङ्टेप्ताउङ् आडा हिट्ना चाडे ॥"

माङ्हाङ्डाना साजाए

^{१४}टाबो माङ्हाङ् डङ्बाडा ओप्पु लोडुए, "पोङ्भोने खान्डा मेन्भेमा आटेप्टुए आबो खान्डा साजाए आटोगुटु, हिट्नुङ् जिवाट्चि माङ्डे खान्डा एलोक् ना साराप आटोगुटु ॥ हाट्लेलाम्मा कामाबोक्डाना बोल्ला डोरो डोरो सोट्सा आलाम्टियुक् हिट्नुङ् काचोलानेप् खान्डा खाम् एडोक् आचोटु ॥ ^{१५}आडा खान्चि माभै दुस्मानि ठेन्डुङ्गुङ्, हिट्नुङ् काछालेट्चि लोक् मेन्भेमाडाना छालेट्चि माभै चा दुस्मानि ठेन्डुङ्गुङ् ॥ हिट्नुङ् हिट्नाङ्ना छालेट्डा काटेहेक् हेडुटु हिट्नुङ् खान्डा हिट्ना ओछालेट्डाना उकुर्कुचाङ्गि आठोगुटु ॥"

^{१६} माङ्हाङ्डा मेन्भेमा लोडुए, "काछाडाङ्मा बेथा आङ्डिक् टुकलोक पोनाबिनाँ ॥ खान्डा याङ्आछायुङ् ओओ आपोङ्सुटु ॥ हिट्नुङ् कानिङ्गवाम्बाक् काटालिबाङ्लेङ्डोक् खाट्युक् हिट्नुङ् उरिङ् खान्डा खेम्मा कोन्युक् ॥"

^{१७} हिट्नुङ् उन्डा याप्मि लोडुए, "कापाङ्डाङ्मा उरिङ् आखेम्सुङ् आडा चोन् लोनाना टुल्फुल् आचुए हिट्नुङ् खान्डा आचोगुनाँ स्वाँराडि साराप् ठाइसे ॥ काचोलानेप् आङ्डिक् टुकलोक टोऱ्वा चोक्माउङ् खान्लोङ्सा चामा ठुङ्मागा थोक्चि केङ्मेप्मा कोन्युक् ॥ ^{१८} स्वाँराडा खान् लोङ्सा उटिउँबा हिट्नुङ् राऱ्वाचि माकोप्युबियुक् हिट्नुङ् खान्डा जाङ्गालडिगा सागापाटा आचोटु ॥ ^{१९} खान् खाम्लाम्मा चोक्बालाक्, हिट्ना खाम्डि मिनोक्डेसोम्मा खान्डा चामागा थोक्चि स्वाँराडि कोब्मेप्मा लोङ्सा कानाम्डाम् लाम्मा काहाङ्ग्वाट् होन्लोक आट्डिक् जोम् टोऱ्वा चोक्मा कोन्युक् ॥ खान् खाम्डोक् हिट्नुङ् फेरि खाम्डोक् आलियुक् ॥"

^{२०} माङ्हाङ्डा चोगुना आदाम ओलोडुना याप्मिडा उमेन्भेमाडाना निङ् हाब्बा युङ्सुबिडुए, पोङ्भोने हाब्बाम्बाक् सोब्बे याप्मिचिगा उमा लिसे ॥ ^{२१} माङ्हाङ् डाङ्बाडा आदाम लोक ओमेन्भेमा लोङ्सा जिवाट्डाना ओहोऱ्वाडाना लोट्लिङ् चोगुबिडुचिउङ् हिट्नागाचि मेट्टुचे ॥

माङ्हाङ्डा आदाम लोक हाब्बा बाकेंचालाम्मा भारा होट्टुचिगा

^{२२} टाबो माङ्हाङ् डाङ्बाडा माट्टुए, "हाट्ले याप्मि आनि गाङ्डेडोक् ओचेट्नुना लोक ओचाफेन्ना रिङ्डाना ठोना ठाहा टोक्माना लिसेसे ॥ हिट्नुङ् हिट्नाँ जिबान टागुम्ना सिङ्उभुङ्माना टुल्फुल् फिगुङ् ओचोन्चा, हिट्ना चोए भोने जाइलेटाइले हिङ्युक् ॥" ^{२३} नाट्टेउङ् माङ्हाङ् डाङ्बाडा आदानडाना बाकेंचालाम्मा हिट्नागाचि भारा होट्टुचे ॥ हिट्नुङ्

यापमि हिट्नुइ ओम्साना चेप्सा

यापमि खाम्लाम्मा
चोक्बालाक्, खाम्डिडोक्
टोऱ्वालासि चोक्डा लाहाबा
चोगुए॥ २४ टाबो माइहाइ
डाइबाडा बाकेंचाडि साक्चा
खाम्पा उहिनिचानुइ जिबान
आपिना सिइभुइमाडाना
टुल्फुल कोसिडा आदानडाना
बाकेंचाडाना नाम् होम्मालेइ
टोनालोक्डिगा पारनिचि
हिट्नुइ सोब्बेलेइ
कोप्टुयाक्टुना ओम्मासोम्
ओम्ना ठिक् ठेना चेप्सा
युइसुए॥

काइन लोक् हाबिल

४ ^१ आदाम ओपाइडाइमालोक् इम्साचिए, हिट्नुइ हाब्बाडा छा
खुयुए॥ उन्डा ठिबाइ ओओ पोइसुइ नाडे पिकसा माट्टुए, "योहोबे
डाइबाडा घुवार याइफाडाउइ ठिबाइ ओओ पोइसुडे॥" हिट्नाडाना
उनिइ काइन नुइ युइसुए॥ ^२ हिट्नुइ इम्टेप्पा ओएइस्वालेइ हाब्बाडा
कायिन उन्भा येम्बेछा हाबिल पोइसुए॥ हाबिलम्बाक् तुँबा कापुबा
लिसे, हिट्नुइ काइन स्वाँराडि टोऱ्वालासि काचोक्बा लिसे॥ ^३ ठिक्
लेम्बा काइनडा टोऱ्वालासिलाम्मा केडागा चासोक्डागा ओभागा योहोबे
डाइबाडि ठाइसिडा आप्टुए॥ ^४ टरो हाबिलडा ओम्डुचिगा तुँबाचि
बागाल्डि सोब्बे नुइना पाइले पोइसाना पाठा आप्टुइ सेडुए हिट्नुइ

सोब्बे नुङ्ना नुना उनु खान्डा माङ्हाङ्ङि ठाङ्सुए॥ हिट्नुङ् योहोबे डाङ्बाडा हाबिल लोक् उन्डा ठाङ्सुना ओभागा लाडुए, ^५ टरो काइन लोक् उन्डा ठाङ्सुना ओभागा भोने माङ्हाङ्ङा लाडुव्दुनु॥ नाङ्डेउङ् काइनडाना उरिसा होन्डाउङ् ओनाभाक् माक्ठोम् लिसे॥

^६ टाबो योहोबे डाङ्बाडा काइन लोडुए, "कारेक् पोङ् काडेसेना? कानाभाक् पोङ् माक्युक्ना? ^७ खान्डा ओचेट्नु टोऱ्वा ओचोगुए भोने खान् आडा लाट्नाँ, टरो खान्डा ओचेट्नुना टोऱ्वा आचोगुव्दुनु भोने पाप खान् सोरिरोक् लियुक् हिट्डेउङ् पापडा खान् मेप्पा माकोन्युक् टरो खान्डा पाप मेप्पाडोक् कोन्युक्॥"

^८ हिट्नुङ् काइनडा उन्भा हाबिल नाङ्डे लोडुए, "आबाक् आन्चि बेङ्सिङ्गि खाट्चि॥" हिट्नुङ् हिट्नागाचि बेङ्सिङ्गि वासाचिना बेला काइनडा उन्भा लेम्सुङ् सेडुए॥

^९ टाबो योहोबे डाङ्बाडा काइन लोङ्सा सिलाप्टुए, "कान्भा हाबिल खोलो?"

हिट्नाँ लोडुए, "आडा ठाहा वाइना॥ आडा आन्भा कापुबा माखाक्॥"

^{१०} योहोबे डाङ्बाडा लोडुए, "खान्ना ना पाक् आचोगुएना? कान्भा उहेलिकडा खाम्लाम्मा खान् साजाँए पिमा लोङ्सा आडा याङ्लोएट्॥ ^{११} हाट्ले खान्डा साराब आटोगुएसुए हिट्नुङ् ना स्वाँराङ्गि खेडोक् आवायुगोन्ना हिट्नुङ् टोऱ्वालासि चोक्मा आटोगुन्ना याप्मि आलियुक्॥ पोङ्भोने खान्डा कान्भा आसेडुउङ् "उहेलिक होन्डाउङ्" स्वाँरा व्हेक्टाइसे॥ ^{१२} खान्डा स्वाँराङ्गि टोऱ्वालासि आचोगुए भोने चा स्वाँराङ्गि पाक्चा लिनिना॥ खान् नाराङ्गि ठिबाङ्गि खेडोक् वायुगोन्ना याप्मि आलियुक्॥"

^{१३} काइनडा योहोबे डाङ्बा लोडुए, "आडा आङ्माडोक् हिनिङ्ना ना साजाँए याङ्आपिडे॥ ^{१४} हाट्ले खान्डा ना टोऱ्वालासि चोक्माना

स्वॉरालाम्मा भारा याङ्आहोटाइसाडे, हिट्नुङ् आडा काटोकानालाम्मा ठोप्पा कोन्युक् ॥ आडा नाराडि टोऱ्वा मेना खेडोक् वायुगोन्ना याप्मि लिडा, हिट्नुङ् आडा काटुब्बाडा जुन्डा चा याङ्ओसेट्युक् ॥"

^{१५} टरो योहोबे डाङ्बाडा हिट्ना लोडुए, "हिट्नाडे लिनिना, जुन्डा काइन सेडुटु हिट्ना लोङ्सा सि गुना नुङ्ना चा जोम् आडा साजाँए पिडुङ्टुङ् ॥" हिट्नुङ् काइन काटुब्बा साडा चा ओसेडुन्नुङ् पिक्सा योहोबे डाङ्बाडा ठिक् मिक्सेन् काइन ओयेम्डि मेट्टुबिडुए ॥ ^{१६} टाबो काइन योहोबे डाङ्बाडाना ओटोकानालाम्मा होन्डाउङ् आदनडाना नाम्होम्मालेङ् लिसाना नोद* ओलोडुना देसाडि युङ्सिडा खाडे ॥

याप्मिचिगा ओचाफेन्ना टोऱ्वा

^१ याप्मिचि नाराडि ओपोयाउङ् आङ्डिक् जोम् उलिसे हिट्नुङ्
 ६ नागाँगा मेन्भेमाचि ओपोङ्सुए ॥ ^२ माङ्हाङ् छाचिडा आरु याप्मिचिगा मेन्भेमा छाचि ओचेट्नुगा उनिसुचे, हिट्नुङ् उन्चि निङ्ग्वा ओटासुचिगा कायेप्पाचि भ्या ओचोगुचे ॥ ^३ हिट्नुङ् योहोबे डाङ्बा पिगे, "आडा याप्मि सोरोक् हिङ्मा पिनिङ्चिङ्गा, हिट्नागा सिमा डोक् कोन्युक् ॥ हाट्लेउङ् खोना चा ठिक् साय इप्मेक् बार्खा नुङ्ना याप्पा उहिङ्निगा ॥ ^४ माङ्हाङ् छाचि लोक् याप्मिचिगा मेन्भेमा छाचि भ्या ओचोगाहुङ् उन्चि छाचि उलिसे ॥ हिट्नागाडोक् नेफिलिम ओलोडुचे ॥ नागा छोङ्चि हान्डेङ् सोम्मा नाराडि ओडागा ॥ हिट्नागा डोक् आच्छो बेलागा सुरो लोक् निङ्गला मुक्टागा याप्मिचि ओडागा ॥

^५ नाराडिगा याप्मिचि आम्टेप्पा दुस्टा हिट्नुङ् उन्चि निङ्गवाना रिङ्ग सोरोक् ओचाफेन्ना एरोक् लिसाना योहोबे डाङ्बाडा ठाहा टोगुए ॥

* ४:१६ नोद: नोदडाना उटुप्बाक् "वामाजामा" लियुक् ॥

नोआ लोक् याप्मिचि

६ हिट्नुङ् योहोबे डाङ्बाडा याप्मिचि चोगुङ्चिउङ् नाराडि युङ्मुङ्चिडेनुङ् सानिङ्ग्वा लोसे हिट्नुङ् उनिङ्ग्वा आङ्डिक् टुगे ॥
 ७ योहोबे डाङ्बाडा माट्टुए, "आडा चोगुङ्चिङ्गा नागा याप्मिचि, जिवाट्चि लोक् खाम्डि सोट्सा ओलाम्टिगा जिवाट्चि हिट्नुङ् टाङ्साङ्डिगा नुवाचि नारालाम्मा मेगुङ्चिङ्चिङ् पोङ्भोने नागा आडा चोगुङ्चिउङ् आनिङ्ग्वा टुगाइसे ॥ ८ टरो योहोबे डाङ्बा नोआ ओलोडुना याप्मिलोक् भोने ओचाप् टाए ॥

नोआडाना मुन्डुम्

६-१० नोआडाना मुन्डुम् नारोक् ॥ नोआडाना सुम्बाङ् उइछाचि सेम, हाम हिट्नुङ् येपेत ओडागा ॥ नोआडाना ओबेलाडि उन्ऱोक् ठिबाङ् नुना हिट्नुङ् धार्मोति याप्मि डाना ॥ उन् माङ्हाङ्लोक् एक्केउ वासाना ॥

^{११} टरो सोब्बे याप्मिचि माङ्हाङ्डाना ओनाजारडि आङ्डिक् टुस्टा उलिसे हिट्नुङ् सोब्बेलेङ् याप्मिचिडा ओचाफेन्लोक् एरोक् ओचोगुए॥

^{१२} माङ्हाङ्डा नारा पुयुनाँ भारास्टा लिसाना निसुए पोङ्भोने नाराडिगा सोब्बे याप्मिचिडा उन्चि चाट्ला ओचाफेन्लोक् ओचोगुएसुना॥

^{१३} हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा नोआ लोडुए, "आडा ख्वाप्पा याप्मिचि नास चोक्माना निङ्ग्वा चोगुएसुडे पोङ्भोने नागाँ ओचोगुना ओचाफेन्ना टोऱ्वाडा नारा इण्टुएसुए॥ छेम्बाडोक् आडा याप्मिचिलोक् नाराधारि नास चोगुङ्टुङ्॥ ^{१४} खान्डा नुना सिङ्उभुङ्माडाना ठिक् ठेना चुवाखोङ्डाङ् चोगु हिट्नुङ् हिट्ना जाहाजडि भिट्ना भारा आलकट्नाडा लेङ्डु॥ ^{१५} हिट्ना खान्डा टेम्बोक् लेम्बोक् मेक् फुट केना, सि लेम्बोक् फुट चौडा हिट्नुङ् लेम्टेम्बोक् फुट उचाइडाना चोगु॥ ^{१६} ठेना चुवाखोङ्डाङ्डाना छाना चोगुए हिट्नुङ् छाना लोक् याम्बा नायाम्बाना छेउडाना माभाडि ठिक् फुट्उङ् ओफारा नाडु॥ हिट्ना सुम्बोक् टाँडा लिसाना चोगु हिट्नुङ् ठिक् छेउलेङ् दुवारिक् युङ्सु॥ ^{१७} सोब्बे उहिङ्ग्वाट् याप्मिचि हिट्नुङ् जिवाट्चि सेप्पा लोङ्सा ठेना हुऱ्वामा नाराडि पाङ्सुङ्टुङ् हिट्नुङ् नाराडिगा ख्वाप्पा उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चि उसियुक्॥ ^{१८} टरो आडा खान्लोक् ठिक् माङ्हुप् चोगुङ्टुङ्॥ खान् काटालिमाङ्, काइछाचि हिट्नुङ् कापाङ्लुमेट्चि चुवाखोङ्डाङ्डि खाट्टुचिउङ् खाडा॥ ^{१९-२०} हिट्नुङ् खान्लोक् हिङ्मा लिमा लोङ्सा खान्डा सोब्बे पारिक्डागा जानावारचि, सोब्बे पारिक्डागा नुवाचिगा कोक्साबा कोक्सामाडागा जोडि जोडि खाट्टुचि॥ ^{२१} खानि लोङ्सा हिट्नुङ् नागा ख्वाप्पा जिवाट्चि लोङ्सा सोब्बे पारिक्डागा चामा टुङ्ग्मागा चा खाट्टु॥"

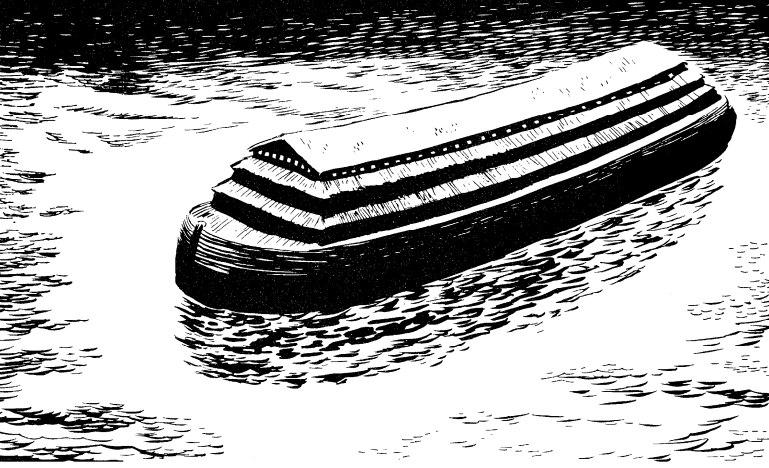
^{२२} हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा लोडु गाङ्डे नोआडा सोब्बे रिङ् चोगुए॥

चुवाडा नारा इण्टुना

११ नोआडा डा साय बारखा टासुनाँ इण्पोक् माइनाडाना ठिक्सि
 ७ गाते नारा उछिक्डिगा चुवा उपुन्चि उपुन्डे हिट्नुङ् टाङ्साडिगा
 वेहेट् उपुन्चिगा हुवारिक् चा ओङ्से ॥ १२ हिट्नुङ् लेन्सेन् लेम्बोक् मेक्
 लेम्बा सोम्मा वेहेट् टाया याक्टे ॥ १३ हिट्नाबेलालोक् नोआ, ओटालिमाङ्
 हिट्नुङ् सुम्बाङ् उइछाचि सेम, हाम लोक् येपेत हिट्नुङ् ओपाङ्गुमेट्चि
 चुवाखोङ्डाङ्डि उलिगे ॥ १४ हिट्नागालोक् पारिक् पारिक्गा ठेगा-
 खाट्टियुगा पाडि ओम्बालाक्, जाङ्गालाडि उलिगा, खाम्डि सोट्सा
 ओलाम्टिगा जिवाट्चि हिट्नुङ् पारा पारागा नुवाचि चा चुवाखोङ्डाङ्डि
 उलिगे ॥ १५-१६ माङ्हाङ्डा नोआ लोडु गाङ्डे सोब्बे पारिक्डागा

व्हेट् हिट्नुङ् याप्मिचि

चुवाखोड्डाड् चुवाडि टाराँ लिसाना

उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चि जोडा-जोडा कोकसाबा-कोकसामा उलिसाउड्
नोआलोक् चुवाखोड्डाड्डि उलिंगे ॥ हिट्नुड् योहोबे डाड्बाडा
चुवाखोड्डाड्डाना दुवारिक् छुप्टुए ॥

^{१७} नाराडि टेम्बोक् मेक् लेम्बा सोम्मा जालाथाला लिसालोक् ठेना व्हेट्
टाए ॥ चुवा पोयाउड् चुवाखोड्डाड्डोक् फोग्मा ठालाड् चोगुए ॥ ^{१८} वेहेट्
माथै टायाउड् सोब्बेलेड् चुवा पोयाउड् नारा टेम्मा ठालाड् चोगुए हिट्नुड्
चुवाखोड्डाड् चुवाडा उठुड् उठुड् खुमा ठालाड् चोगुए ॥ ^{१९} नाराडि
वेहेट् टायाना टायानाडोक् चोगा याक्टाउड् केगा केगा चोड्सोड्माचि चा
टेप्टुचे ॥ ^{२०} चुवा पोसा खाडाउड् चोड्सोड्माचि लुमुचिउड् इइप्पोक् फुट
उठुड्डि सोम्मा चुवा पोए ॥ ^{२१} नाराडि उलिसागा सोब्बे नुवाचि, पाड्डि
ओम्डुम्चिम्मा, जाड्गालडि उलिंगा जिवाट्चि, सोट्सा ओलाम्टिगा
हिट्नुड् र्खाप्पा याप्मिचि उसिए ॥ ^{२२} चोबानाँ स्वाँराडि उलिसागा सोब्बे
सोक्मालोक्गा जिवाट्चि उसिए ॥ ^{२३} माड्हाड्डा स्वाँराडि उलिसागा
र्खाप्पा याप्मिचि, नुवाचि, जिवाट्चि हिट्नुड् सोट्सा ओलाम्टिगा
जिवाट्चि फ्याड् मेगुचे ॥ नोआ हिट्नुड् उन्लोक् उलिसागा एडोक् उहिडे ॥

२४ हिट्नुङ् नाराडि वेहेट् टायाना ठिक् साय लेम्बोक् मेक् लेम्बा सोम्मा चुवा चोब्नेयाट्नि ॥

चुवा चोबाना

१ ठिक् लेम्बा नोआ हिट्नुङ् उन्लोक् चुवाखोङ्डाङ्डि
 ८ ओवासेट्टागा सोब्बे जिवाट्चि माङ्हाङ्डा मिट्टुचे हिट्नुङ् उन्डा
 नाराडि हिऱ्वा फेम्मेट्टुए हिट्नुङ् चुवा चोप्पा ठालाँ लिसे ॥ २ नारा
 उछिक्डिगा चुवा उपुन्चि ओचोबे हिट्नुङ् टाङ्साङ्गलाम्मा माङ्ठेना
 वेहेट् चा टामा नाडोए ॥ ३ हिट्नुङ् चुवा नाराडि योग्योग् चोब्सा खाडे ॥
 ४ चुवा टायाना लेम्बोक् माइना टासुनाँ चुवाखोङ्डाङ् आरारात ओलोडुना
 भोन्भोबाडि टासुङ् हेप्टे ॥ ५ चुवा रिम्सा खाडे हिट्नुङ् इप्पोक् ओफारा

माइना ओएङ्स्वालेङ्
 भोन्भोबाडागा ओछोम्बो
 आठेट्टे ॥

नोआडा ढुकुर लेडुना

६ हिट्नुङ् आरको टेम्बोक् मेक्
 लेम्बा ओएङ्स्वा नोआडा
 चुवाखोङ्डाङ्गाना भयाला
 ओङ्सुए, ७ हिट्नुङ् ठिक् काऱ्वा
 भारा पेमेट्टुए ॥ हिट्ना काऱ्वा
 स्वाँराडि चुवा मिचोप्पे सोम्मा
 याम्बा-नाआम्बा पेयायाक्टे ॥
 ८ टाबो नोआडा चुवा चोबेनि
 माइनि नुङ् ठाहा टोक्मालोङ्सा
 ठिक् ढुकुर चा भारा पेमेट्टुए ॥
 ९ टरो हाट्लेचा स्वाँरा चुवाडा

इष्टुएसुना डाना ॥ हिट्नुङ् हिट्ना ढुकुरडा युङ्माना डेन् टुबुव्टुन् हिट्नुङ्
हिट्ना चुवाखोङ्डाङ्ङिडोक् नोक्टा टाए ॥ हिट्नुङ् नोआडा हिट्ना ढुकुर
उमुक्डा लाबुङ् चुवाखोङ्डाङ्ङि युङ्सुए ॥ ^{१०} आरु सि लेम्बा हाङ्सुङ्
उन्डा फेरि हिट्ना ढुकुर चुवाखोङ्डाङ्ङलाम्मा भारा लेडुडिसुए ॥ ^{११} हिट्ना
ढुकुर युसाना पाका लोप्पो फिग्बालाक् जैतुनडाना ओफाऱ्वा ओयासिडि
फिष्टुङ् उन्डि नोक्टा टाए ॥ हिट्नुङ् नोआडा चुवा योमेना रैछोनुङ् ठाहा
टोगुए ॥ ^{१२} हिट्नुङ्ना आरु सि लेम्बा ओएङ्स्वालेङ् हिट्ना ढुकुर फेरि
भारा लेडुडेसुए, टरो नाबाजि हिट्ना नोक्नि टानेयाट्नि ॥

^{१३} नोआडा डा साय ठिक् बार्खा टासुना सालडाना उटुम्डिना
माइनाडाना पाइले लेम्बा नाराडि चुवा चोबे ॥ हिट्नुङ् नोआडा
चुवाखोङ्डाङ्ङाना उठुङ्ङिना ओटेप्माना ओङ्सुङ् सोब्बेलेङ् पुयुनाँ
खाम् चोप्सा खाडागेट्दाना निसुए ॥ ^{१४} हिट्नुङ् इप्पोक् माइनाडाना
इप्पोक् सि लेम्बा स्वाँराडि सोब्बे चुवा चोबे ॥

^{१५} हिट्नुङ् माङ्हाङ्डा नोआ लोडुए, ^{१६} "काटालिमाङ्, काइछाचि
हिट्नुङ् कापाङ्लेमेट्चिलोक् चुवाखोङ्डाङ्ङलाम्मा भारा होन्डा ॥
^{१७} खान्लोग्गा सोब्बे नुवाचि हिट्नुङ् जिवाट्चि लोक् सोट्सा
ओलाम्टिगा जिवाट्चि भारा होट्टुचि हिट्नुङ् हिट्नागा नाराटेप् पोसा
हिट्नुङ् छिन्सा याम्पा लिसा उखाट्याक् ॥" ^{१८} टाबो नोआ ओटालिमाङ्,
उइछाचि हिट्नुङ् ओपाङ्लुमेट्चिलोक् चुवाखोङ्डाङ्ङलाम्मा भारा होन्डे ॥
^{१९} चुवाखोङ्डाङ्ङि उलिसागा सोब्बे नुवाचि, जिवाट्चि हिट्नुङ् सोट्सा
ओलाम्टिगा जिवाट्चि जोडि जोडि भारा ओहोन्डे ॥

नोआडा भोक् ठाङ्सुना

^{२०} नोआडा ठिक् योहोबे डाङ्बालोङ्सा बेदि चोगुए ॥ उन्डा मुन्धुम
गाङ्डे नुगा सोब्बे पारिक्डागा जिवाट्चि लोक् नुवाचि ठिक् ठिक्

याप्मिचि लोक् जिवाट्चि ओहोन्डागा

आप्टुचिउड् घोक् घोक्डोक् बेदिडि उडुड् भोक् ठाड्सुए॥ ^{२१} ना भोक्डाना ओबासाना योहोबे डाड्बाडाना उनिङ्ग्वा टाए हिट्नुड् उनिङ्ग्वाडि पिगे, "याप्मिचिगा उन्चि निङ्ग्वा ओओलाम्डोक् ओचाफेन् लिचा हाट्ले आडा फेरि काइले याप्मिडा चोगुनाँ नारा साराप पिनिङ्ना॥ फेरि काइले चा नाबाजि चोगुङ्ना गाड्डे सोब्बे उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चि नास चोक्निङ्चिङ्गा॥ ^{२२} नारा नास मिलेसोम्मा चालिङ् पुलिङ् हिमाना हिट्नुड् चासोक् छुम्माना बेला लियुक्॥ सोरोक् लेन्सेन्, चुङ्गवामा हुट्नुवामा हिट्नुड् रितुचि उलियु याक्युक्॥"

माड्हाड्डाना नोआलोक् माड्हुप्

^१ माड्हाड्डा नोआ लोक् उइछाचि आसिक् पिडुचिउड लोडुए,
 ६ "काइछाचि जोम् उलियाक् हिट्नुड् काछालेट्चिडा नाराटेप् उइप्टुक्॥ ^२ नाराडिगा सोब्बे जिवाट्चि, स्वाँराडि सोट्सा उलाम्टिगा,

टाड्साड्ङिगा ख्वाप्पा नुवाचि, सोब्बे जिवाट्चि हिट्नुड् सामुन्दराडिगा ख्वाप्पा डासाचिडा खानि माकिट्टिटि॥ हिट्नुड् नागा ख्वाप्पा खानि मुक्डिडोक् उलियुक्॥ ^३नागा ख्वाप्पा खानिडा चामा आहिडुम्टु॥ आडा सागापाटा खानि पिनाँनि गाड्डे नागा ख्वाप्पा थोक्चि खानि पिनाँनि॥ ^४टरो ओहेलिक्ङि जिबान लियुक् हिट्डेउड् साडि आभै ओहेलिक् युङ्ग्वा भोने हिट्ना चानेनुम्॥ ^५कोइडा याप्मि सेडुए भोने हिट्ना आडा साजाँए पिडुड्टुड्॥ कोइ जिवाट्डा याप्मि सेडुए भोने हिट्ना चा सेडुड्टुड्॥ ^६कोइडा याप्मि सेडुए भोने हिट्ना चा याप्मि उमुक्लाम्माडोक् सियुक्, पोड्भोने याप्मि आडा गाड्डोक् चोगुनाँ॥ ^७काइछाचि जोम् ओपोड्याक् हिट्नुड् कापुड्लाडा ख्वाप्पा नाराटेप् उड्प्टुक्॥"

^८माड्हाड्डा नोआ लोक् ओयेम्बाछा छाचि लोडुचे, ^{९-१०}"हाट्ले आडा खान् हिट्नुड् कापुड्लाचिलोक्, चुवाखोड्डाड्दलाम्मा भारा ओहोन्डागा सोब्बे नुवाचिलोक्, जिवाट्चिलोक् हिट्नुड् सोट्सा ओलाम्टिगा जिवाट्चिलोक् हिट्नुड् खान्लोक् उलिसागा नाराडिगा ख्वाप्पा थोक्लोक् ना माड्हुप् रेक्टुड्टुड्॥ ^{११}आडा खान्लोक् ना रिड्ङि माड्हुप् रेक्टुड्टुड्, "आडा फेरि काइले चा उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चि चुवा उपुच्वाडा लुग्निड्चिङ्गा, फेरि काइले चा नारा चुवा उपुच्वाडा नास चोक्निड्ना॥ ^{१२}ना खानि हिट्नुड् खानिलोक् उलिसागा ख्वाप्पा जिवाट्चिलोक् टाला टाला सोम्मा लिलोक् ना आडाना माड्हुड्डाना चिनो लियुक्॥ ^{१३}आडा टाड्साड्ङि फारकान्जा खेड्सुड्टुड्, ना आडा नारालोक् चोगुड्ना ठिक् माड्हुपडाना चिनो लियुक्॥ ^{१४}जाबो आडा वेहेट्लोक्ना खिमेमा टाड्साड्ङि इण्टुड्टुड् हिट्नुड् हिट्निडोक् फारकान्जा ठेट्युक्, ^{१५}आडा फेरि काइले चा ख्वाप्पा उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चि हुवामाडा नास चोक्निड्चिङ्गानुड् आडा खानि हिट्नुड् सोब्बे जिवाट्चिलोक् चोगुड्ना

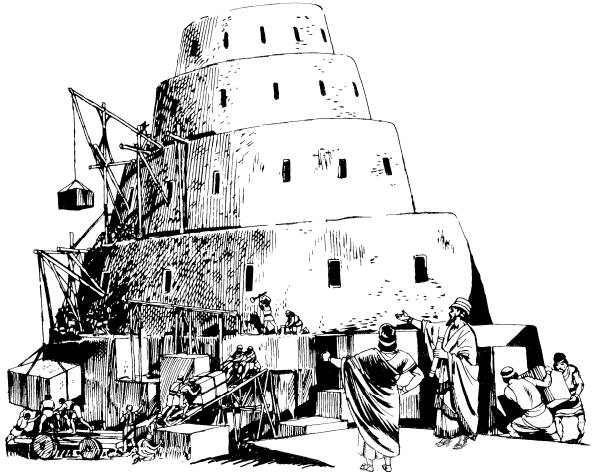

माङ्हुप् मिट्टुङ्गुङ्गु ॥ ^{१६} जाबो टाङ्साङ्गि फारकान्जा ठेट्युक्, हिट्ना पुयुङ्गु नाराङ्गिगा ख्वाप्पा उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चिलोक् सोरोक्सोम्मा चोगुङ्गना माङ्हुप आडा मिट्टुङ्गुङ्गु ॥ ^{१७} आडा नाराङ्गिगा सोब्बे उहिङ्ग्वाट् जिवाट्चिलोक् चोगुङ्गना आडाना माङ्हुपडाना चिनो नारोक्" पिकसा नोआ माङ्हाङ्गडा लोडुए ॥

बाबेलडाना धाराहारा

११ ^१ आच्छो नाराङ्गि ठिक् ए रिङ् एलोक् डाना ॥ हिट्ना रिङ्गिडोक् सोब्बे याप्मिचि ओचेक्टागा ॥ ^२ याप्मिचि नाम् होम्मालेङ् ओसोन्डानाँ सिनार देसाङ्गि ठिक् डेन्डुना डेन् उटुबुङ्ग हिट्निनिलोक् उयुडे ॥ ^३ हिट्नागा उन्चि उन्चि रिङ्गपान् ओचोगाउड उपिगे, "लु आनि छुमि, हिट्नुङ्गु इँटा चोगुमुङ्गु उडुम् ॥" हिट्नाबेला हिट्नागाँ बोल्लेउ पाङ्गु चोक्मा लोङ्सा लुङ्गेवा

ओबादलाङ्गि इँटा लोक् खाम् ओबादलाङ्गि आलकाट् ओठेन्डुए ॥ ^४ हिट्नागा उपिगे, "लौ, हाट्ले आनि लोङ्सा ठिक् खालाङ्गु हिट्नुङ्गु टाङ्साङ्गु खोट्टुना ठिक् धाराहारा चोगुम् ॥ हिट्नुङ्गु आनि

धाराहारा

निङ्गु युडसुम् ॥ नाङ्गे चोगेएट्टिन् भोने आनि सोब्बे नाराटेप् छिन्डिटि ॥"

^५ टाबो योहोबे डाङ्ग्बा याप्मिचिडा ओचोगुएट्टुना खालाङ्गु लोक् धाराहारा पुमालोङ्सा यो उङ्से ॥ ^६ हिट्नुङ्गु पिगे, "हाट्ले नागा याप्मिचि

ठिक् ए छोड्बाचि उलिसाउड् ठिक् एलोक् रिड् ओचेक्गा ॥ नाउम्टे नागा यापमिचिडा उटुम् ओचोगुना टोऱ्वा एलोक् लिसे ॥ हाट्ले एला हिट्नागाँ उमिट्टुगा सोब्बे रिड् चोक्मा उहिडुटु ॥ ^७ लु, आनि खाडि हिट्नुड् उन्चिगा रिड् उन्चि उन्चिडि बुजा ओचोगुन्लोक् चोगुम् ॥" ^८ हिट्नुड् योहोबे डाड्बाडा हिट्नागा ख्वाप्पा यापमिचि नाराडि चेम्बेलेड् चोगुचे हिट्नुड् हिट्नागाँ हिट्ना खालाङ्गा चोक्मा ओनाडुए ॥ ^९ नाट्डेउड् हिट्ना खालाङ्गा उनिड् बाबेलनुड् युड्से पोड्भोने योहोबे डाड्बाडा हिट्नि सोब्बे यापमिचिगा रिड् सालेमाले चोगुबिडुचे हिट्नुड् हिट्नागा यापमिचि नाराडि सोब्बेलेड् छाकाछिन्डा छिन्डुचे ॥

तेरहडाना पुड्ला बारेडि

^{२७} तेरह ओलोडुना यापमिडाना ओखालाक्चि बारेडि नाहि युड्ग्वा ॥ तेरह उइछाचि अब्राम, नाहोर हिट्नुड् हारान उलिसे ॥ लोतडा उप्पा हारान लिसे ॥ ^{२८} उप्पा तेरह मिसिडेडोक् हारान उन् पोड्साना बेबिलोनिया देसाडाना उर खालाङ्गाडि सिए ॥ ^{२९} अब्रामडा साराइ ओलोडुना मेन्भेमा भ्या चोगुए हिट्नुड् नाहोरडा हारानडाना मेन्भेमा उइछा मिल्का ओलोडुना भ्या चोगुए ॥ हारानडाना आर्को मेन्भेमा छा डाना, उनिड् यिस्का ओलोडुए ॥ ^{३०} साराइ छालुट्मा मेन्भेमा लिसाउड् उइछाचि ओपोड्नेयाट्नि ॥

^{३१} ठिक् लेम्बा तेरहडा उइछा आब्राम, ओपाड्लुमेट् साराइ हिट्नुड् ओयाड्मेन् हारानडा उइछा लोत कानान देसाडि ख्वाप्पा बेबिलोनिया देसाडाना उर खालाङ्गालाम्मा खाट्टुचिउड् लाम्टिए ॥ हिट्नागा हारान ओलोडुना डेन् सोम्मा ओखाडाउड् हिट्निडोक् युड्मा ठालाड् ओचोगे ॥ ^{३२} तेरहडा इप्पोक् साय लेम्बोक् बार्खा टासुड् हिट्ना हारान खालाङ्गाडि सिए ॥

माड्हाड्डा आब्राम छेम्डुना

१२ ^१योहोबे डाड्बाडा आब्राम लोड्सा लोडुए, "ना देस, कानातेदार हिट्नुड् काप्पा ओपाड् नाडु ॥ हिट्नुड् जुन देस आडा खान् निमेट्नाँ हिट्नि खाडा ॥

^२ आडा खान् जोम् छालेट्चि पिनाँ हिट्नुड् हिट्नागा ठिक् मुलि छोड्बा उलियुक् ॥

आडा खान् आसिक् पिनाँ हिट्नुड् कानिड् आड्डिक् मुक्युक् हिट्नुड् खान्लाम्मा आरु याप्मिचिडा आसिक् ओटोगुटु ॥

^३ खान् आसिक् कापिबा आडा आसिक् पिडुड्टुड्, टरो खान् साराप् कापिबा आडा साराप् पिडुड्टुड् ॥ हिट्नुड् खान्लाम्मालोक्

आडा सोब्बे छोड्बाचि आसिक् पिडुड्चिड्चिड् ॥"

^४ आब्रामडा पाचाहात्तार बार्खा टासुनाँ योहोबे डाड्बाडा माट्नुना गाट्डेलोक् हारानलाम्मा आब्राम लाम्टिए हिट्नुड् ओनाक्पा लोत चा उन्लोक् खाडे ॥ ^५ आब्रामडा ओपाड्डाड्मा साराड् हिट्नुड् ओनाक्पा लोत, हारानडि कामाड् ओचोगुना सोब्बे सुबेन्माक्फेन् हिट्नुड् ओटोऱ्वा काचोक्बाचि खाट्टुचिउड् कानान देस ओलाम्टिए हिट्नुड् हिट्नागा कानन डेन्डि ओटासुए ॥

^६ आब्राम हिट्ना देसालाम्मा साकेम खालाड्गाडिना मोरेमा ओलोडुना डेन्डि लिसाना फलाँटडाना सिड्बुड्मा सोम्मा टासुए ॥ हिट्नाबेला हिट्ना देसाडि कानानिचि उयुडेट्टागा ॥ ^७ योहोबे डाड्बा आब्रामसोरि ठेट्टाउड् लोडुए, "आडा ना देस काछालेट्चि पिडुड्चिड्चिड् ॥" हिट्नुड् आब्रामडा निमापुमा कानिमेप्बा योहोबे डाड्बा लोड्सा हिट्नि ठिक् बेदि चोगुए ॥

८ हिट्नुङ्ना उन्
 हिट्नीलाम्मा
 दाछिनलेङ्ना भोन्भोन्बा
 डेन्डि सोन्डे, हिट्ना
 बेथेल खालाङ्गाडाना
 नाम् होम्मालेङ् डाना ॥
 हिट्नि उन्डा बेथेल
 खालाङ्गा पास्चिमलेङ्
 हिट्नुङ् ऐ खालाङ्गा
 नाम् होम्मालेङ्
 चोगुचिउङ् टाम्बु चोगुए ॥
 हिट्नि उन्डा ठिक् बेदि
 चा चोगुउङ् याहोबे
 डाङ्बाडि माङ्ध्यान
 चोगे ॥ ६ हिट्नुङ् आब्राम
 हिट्नीलाम्मा सोन्सा
 सोन्सा नेगेव ओलोडुना
 दाछिन् डेन्लेङ् खाडे ॥

आब्रामडाना यात्रा

आब्रामलोक माङ्हाङ्डाना माङ्हुप्

१५ १ आब्रामडा ठिक् निमापुमा टोगुए हिट्नुङ् योहोबे डाङ्बाडाना
 नाङ्डेना रिङ् टाए,
 "आब्राम, किट्नेन्, आडा खान् किप्माडुङ्गलाम्मा जोगाँ चोक्नाँ हिट्नुङ्
 ठेना इनाम पिनाँ ॥"

^२टरो आब्रामडा लोडुए, "सोब्बे नुड्ना बोल्लेउ योहोबे डाड्बा, काइनाम आडा पाक् चोक्माना, आडाना आइछाचि ओवाइगा? आपाड्ठाड्ठाना हाकदार दमस्कसडिना एलिएजर लियुक् ॥ ^३खान्डा आडा ठिबाड् छाचा आपिनेयाट्निड् हिट्नुड् सोब्बे आमाक्फेन्सुबेन्डाना हाकदार आनोकार लियुक् ॥"

^४हिट्नुड् फेरि चा उन्डि योहोबे डाड्बालाम्मा ना रिड् टाए, "ना याप्मि कामाक्फेन्सुबेन्डाना हाकवाला लिनिना, टरो खान्डाना काइछाडोक् नाडाना हाकवाला लियुक् ॥" ^५माड्हाड्डा आब्राम भारा होट्टुड् लोडुए, "टाड्साड्लेड् पुयुटे नागा चोक्चिड्गेट्चि नेमा आहिडुटुनि आहिडुनै, नेडुबुचिटे ॥ काछालेट्चि नागा चोक्चिड्गेट्चि टेप्पाडोक् उलियुक् ॥"

^६आब्रामडा याहोबे डाड्बाडि बिस्वास चोगुए हिट्नुड् नाबिस्वासडा चोगुनाँ माड्हाड्डा आब्राम धारमोति चोगुए ॥

^{१५}माड्हाड्डा आब्राहाम लोडुए, "हाट्लेनुड् खान्डा **१७** काटालिमाड् साराइ पिक्सा छेम्डुन्, टरो उनिड् 'सारा' लियुक् ॥

^{१६}आडा उन् आसिक् पिडुड्टुड् हिट्नुड् उन्लाम्मा डोक् ठिबाड् काइछा लियुक् ॥ उन् आसिक् पिडुड्टुड् हिट्नुड् उन् सोब्बे छोड्बाचिगा मामा लियुक् ॥ उन्डाना उपुड्लालाम्मा हाड्चि चा उलियुक् ॥"

^{१७}टाबो आब्राहाम हाम्बोम्फोक् चोगे टरो उन् रेट्टे हिट्नुड् आप्पे माट्टुजोए, "पाक् आडा साय बारखा टासुडुड् चा आइछाचि उलियुक्गि? हिट्नुड् साराडा चा नाब्बे बारखा टामाहिडुए, पाक् उन्डा छा पोड्मा हिडिटुनि टे? ^{१८}हिट्नुड् आब्राहामडा माड्हाड् लोडुए, "इस्माएल डोक् खान्डाना आसिक्डाना भागिदार उलियाक् ॥"

^{१६} टरो माङ्हाङ्डा लोडुए, "हिट्डे लिनना, काटालिमाङ् सारालाम्माडोक् काइछा पोङ्गुक् हिट्नुङ् अनिङ् खान्डा इसाहाक* आयुङ्सुबिडुटु॥ आडा हिट्नालोक् हिट्नुङ् उपुङ्लाचिडि सोरोक् लोङ्सा माङ्हुप् युङ्सुङ्गुङ्॥ ना माङ्हुप् सोरोक् लोङ्सा लियुक्॥ ^{२०} खान्डा इस्माइलडाना बारेडि आमाट्टुना रिङ् आडा खेम्सुडे॥ नाहि खेम्सु, आडा हिट्ना आसिक् पिडुङ्गुङ्, हिट्नुङ् हिट्नालोङ्सा जोम् छालेट्चि पिडुङ्गुङ्॥ उन् बारा जाना सासाकचिगा उप्पा लियुक् हिट्नुङ् आडा नाडाना छालेट्चिलाम्मा ठेना छोङ्बा खाडा चोगुङ्गुङ्॥ ^{२१} टरो साराडा पोङ्सुना काइछा इसाहाकलोक् आमाङ्हुपम्बाक् युङ्सुङ्गुङ्, हिट्ना ओओ हान्डेमाङ् नाबेलाडोक् साराडा पोङ्सुटु॥" ^{२२} आब्राहामलोक् चेक्मा हिडाउङ् माङ्हाङ् हिट्नालाम् खाडे॥

^{२३} हिट्ना लेम्बालाम्माडोक् आब्राहामडा माङ्हाङ्डा लोडु गाङ्डे चोगुए हिट्नुङ् उइछा इस्माएल हिट्नुङ् ओपाङ्गि उलिसागा सोब्बे येम्बेछाचि हिट्नुङ् ओपाङ्गि ओपोङ्सागा लोक् इनु ओटाडुचिगा नोकारचि सोब्बेडागा खाताना चोगुबिडुचे॥ ^{२४} आब्राहामडा खाताना चोगुना बेला उनान्साय बार्खा टासुएसुना॥ ^{२५} हिट्नुङ् उइछा इस्माएलडा तेरा बार्खा टासुएसुना॥ ^{२६} ठिक्ए लेम्बाडोक् उप्पा उइछाडा खातना चोगाचुए, ^{२७} हिट्नुङ् आब्राहाम ओपाङ्गिगा येम्बेछाचि हिट्नुङ् उइनु ओटाडुचिगा आरु छोङ्बा नोकारचिडा चा हिट्ना एक्के लेम्बाडोक् खाताना ओचोगे॥

* १७:१६ इसाहाक उटुप् रेट्मा लियुक्॥

इसाहाक पोङ्साना

२१ ^१योहोबे डाड्बाडा चोगुना बाचा गाड्डे सारा आसिक् पिडुए ॥
^२हिट्नुङ् साराडा छा खुयुए हिट्नुङ् आब्राहाम पासिङ् लिसाना
 बेला माड्हाड्डा लोडुना बेलाडिडोक् साराडा ठिबाड् छा पोङ्सुए ॥
^३आब्राहामडा ओओडाना उनिङ् इसाहाक युङ्सुबिडुए ॥ ^४इसाहाकडा
 साड् लेम्बा टासुङ् आब्राहामडा माड्हाड्डा लोडु गाड्डे खाताना
 चोगुबिडुए ॥ ^५इसाहाक पोङ्साना बेला आब्राहामडा साय बार्खा
 टासुएसुना ॥

^६साराडा माट्टुए, "माड्हाड्डा आडा आनान्द लोक् रेम्माना रिङ्
 याड्पिडाइसे ॥ ना रिङ् कारखेम्बा सोब्बे आडालोक् ओरेट्युक् ॥" ^७फेरि
 चा पिगे, "साराडा उइछाचि स्याहार चोगुचिचिनुङ् आब्राहाम साडा
 ओलोडुएना टे? टरो चा आब्राहाम पासिङ् लिसेसेना बेला आडालाम्मा
 उन्डाना ठिबाड् छा पोङ्से ॥"

^८ओओ पोसा खाडे हिट्नुङ् ओओडा नुनु ठुङ्मा नाडुना लेम्बा
 आब्राहामडा ठेना भातेर चोगुङ् याप्मिचि र्खाबा चोगुचे ॥

माड्हाड्डा आब्राहाम भोक पिमा इसाहाक खाट्टु लोडुना

२२ ^१आम्टेप्माबेला ओएङ्स्वा माड्हाड्डा आब्राहामडाना
 उनिङ्ग्वा कोलुए हिट्नुङ् "हाउ आब्राहाम" पिकसा छेम्डुए ॥
 हिट्नुङ् आब्राहामडा "पाइना हो" पिकसा लोडुए ॥

^२माड्हाड्डा लोडुए, "ठिबाड् एना येम्बेछा काइछा इसाहाक, खान्डा
 आड्डिक् माया आचोगुना, हिट्ना खाट्टुङ् मोरियाह देसाडि खाडा ॥
 हिट्नि आडा खान् ठिक् भोन्भोबो निमेट्ना हिट्नुङ् हिट्ना भोन्भोबोडि
 हिट्ना काइछा आडालोङ्सा खान्डा भोक् चोगु ॥"

^३ हान्डेङ् भेनिक् साबेरा आब्राहामडा भोक् चोक्मालोङ्सा खाटिटि सिङ् चेप्टुउङ् गाधाडि भारि चुमुए हिट्नुङ् इसाहाक् लोक् इप्पाङ् टोऱ्वा काचोक्बाचि खाट्टुचिउङ् माङ्हाङ्डा लोडुना डेन्डि हिट्नागा ओलाम्टिए॥ ^४ सुम्बोक् लेम्बा टेप्पा ओलाम्टियाउङ् आब्राहामडा हिट्ना डेन् पुयुनां चिपा या निसुए॥ ^५ हिट्नुङ् आब्राहामडा टोऱ्वा काचोक्बाचि लोडुचे, "खान्चि नेहि गाधालोक् युडाचि॥ आडा ना पिच्छालोक् माङ्ध्यान चोक्मा या यानि सोम्मा खाच्चिचिडा हिट्नुङ् नोक्चि आप्चिचिडा॥"

^६ भोक् चोक्मा लोङ्सा सिङ् आब्राहामडा इसाहाक याङ्मामेट्टुए, हिट्नुङ् मि लोक् छुरि उन्डा याडुए॥ नाङ्डेउङ् हिट्नागाचि इप्पाङ्लोक् एकेउ खाडाचे॥ ^७ इसाहाकडा "आप्पा" पिकसा उप्पा चेक्मालाप्टुए॥

उप्पाडा "पाइना, आइछा" पिकसा लोडुए॥

इसाहाकडा सिलाप्टुए, "मि लोक् सिङ् टे युङ्ग्वा, टरो भोक् पिमाना ठुँबा खोलो टे?"

^८ आब्राहामडा उइछा लोडुए, "माङ्हाङ्डा आप्पे आटोङ्गुबियुक्॥" हिट्नुङ् हिट्नागाचि इप्पाङ्डोक् एकेउ खाडाचे॥

^९ माङ्हाङ्डा लोडुना डेन्डि टासाचुङ् आब्राहामडा ठिक् बेदि चोगुए हिट्नुङ् हिट्ना उठुङ्डि सिङ् टोङ्सुए॥ हिट्नुङ्ना उइछा इसाहाक् रेक्टुङ् हिट्ना बेदिडाना सिङ् उठुङ्डि युङ्सुए॥ ^{१०} हिट्नुङ् आब्राहामडा उइछा इसाहाक भोक् चोक्मा लोङ्सा चेप्सा फोगुए॥ ^{११} टरो योहोबे डाङ्बाडाना माङ्हाङ् रिङ् काउक्बाडा टोनालोकलाम्मा "ए आब्राहाम, आब्राहाम!" पिकसा राट्टुए॥

आब्राहामडा लोडुए, "पाइना हो॥"

^{१२} माङ्हाङ् रिङ् काउक्बाडा लोडुए, "हिट्ना पिच्छा पाक्चा मेट्टुन्॥ हाट्टे आडा ठाहा टोगुडे खान् माङ्हाङ्लोक् आकिट्ना रैछो, पोङ्भोने

इसाहाक बेदिडि

ठिबाङ् एना येम्बेछा काइछा चा खान्डा माङ्हाङ्डि भोक् चोक्मा निङ्ग्वा आचोगुए ॥"

^{१३} हिट्नुङ् आब्राहामडा सोब्बेलेङ् पुयुनाँ पोटरा माभाडि ठिक् ठुँबा ओटाङ् हेप्टासाना निसुए ॥ आब्राहाम खाडाउङ् हिट्ना ठुँबा होट्टुआब्दुङ् उइछा ओबाद्लाडि भोक् ठाङ्सुए ॥ ^{१४} आब्राहामडा हिट्ना डेन्डा उनिङ् 'योहोबे डाङ्बाडा आटोङ्गुबियुक्' युङ्सुए ॥ हिट्नुङ् हाट्ले सोम्मा चा याप्मिचि "योहोबे डाङ्बाडाना भोन्भोबोडि उन्डा आटोङ्गुबियुक्" पिकसा उमाट्टुगा ॥

^{१५} योहोबे डाङ्बाडाना माङ्हाङ् रिङ् काउक्बाडा आरको खेप् टोनालोकलाम्मा आब्राहाम छेम्डुङ् लोडुए, ^{१६} "योहोबे डाङ्बा पिक्एट्, आडा आप्पे आनिङ्डि चामारसिङ् चोगुएसुडे, छेम्बा खान् आसिक् पिनाँ ॥ पोङ्भोने खान्डा आरिङ् आखेम्सुए हिट्नुङ् ठिक्एना येम्बेछा

काइछा चा आडालाम्मा आछाकटुवट्टुन् ॥ ^{१७} आडा ना माइहुप्
 चोगुइटुइ काछालेट्चि टाड्साड्डिगा चोक्चिङ्गेट्चि हिट्नुइ
 सामुन्दराडिगा खाम्सेरेक् गाड्डेडोक् आडा खान् पिनाँ ॥ हिट्नुइ
 काछालेट्चिडा उन्चि साट्टुरचिगा खालाङ्गा उन्चिगा ओचोगुटु ॥
^{१८} हिट्नुइ काछालेट्चिलाम्माडोक् नाराडिगा सोब्बे छोड्चिडा आसिक्
 ओटोगुटु, पोड्भोने खान्डा आरिइ आखेम्सुए ॥"

^{१९} हिट्नुइना आब्राहाम लोक् उइछा इसाहक उन्चि टोऱ्वा
 काचोक्बाचिडि नोक्टा खाडा चे हिट्नुइ हिट्नागा बेरसेबा एकेउ
 ओखाडे ॥ आब्राहाम हिट्ना बेरसेबाडिलोक् युडे ॥

एसाब लोक् याकुब पोड्साचिगा

२५ ^{१९} ना मुन्दुम् आब्राहामडा उइछा इसाहाक हिट्नुइ
 उपुड्लाडाना ॥ ^{२०} इसाहाकडा चालिस बारखा टासुनाँ बातुएल
 आरामिडाना मेन्भेमा उइछा लाबानडाना उन्भा रेबिका भ्या चोगुए ॥
 (बतुएल पदन-आरामडिना डाना)

^{२१} रेबिकाडागा उइछाचि ओपोड्नेयाट्नि हिट्नुइ इसाहाकडा रेबिका
 लोड्सा योहोबे डाड्बाडि बिन्टि ठाड्सुए ॥ उन्डा चोगुना बिन्टि योहोबे
 डाड्बाडा खेम्सुए हिट्नुइ रेबिकाडा छा खुयुए ॥ ^{२२} रेबिका ओफोक्डि
 काप्छेरेऱ्वा ओओचि डागाचि ॥ हिट्नागाचि पोड्मा पाइले ओफोक्डि
 चुड्मा ठालाँ चोगाचे ॥ हिट्नुइ "आडि पाक् लिएट्ना?" पिकसा रेबिका
 योहोबे डाड्बाडि सिलाप्मा खाडे ॥

^{२३} योहोबे डाड्बाडा लोडुए, "काफोक्डि इप्पाइ छोड्बाचि वाचेट्चि,
 खान्डा इप्पाइ आ-आप्पे चुड्चिगा छोड्बाचि आपोड्सुचिचि ॥

ठिबाड् आर्को नुड्ना बोलियो लियुक्, तुम्सामिड्डा योड्बिछाबाडाना
 सेवा चोगुटु ॥"

^{२४} रेबिकाडाना छाडाड्मा लिमाना बेला लिसे हिट्नुङ् उन्डा केप्छेरेक् छाचि पोङ्सुचे ॥ ^{२५} पाइला पोङ्सानाम्बाक् ओफालासा, ओयेमनेप् यामुङ्डाना लोट्लिङ् वाडुना गाङ्डेना पोङ्से ॥ हिङ्डेउङ् अनिङ् एसाब* उयुङ्सुबिडुए ॥ ^{२६} आर्कोम्बाक् एसाबडाना कुरकुच्चा लाबुङ् पोङ्से ॥ हिङ्डेउङ् अनिङ् याकुब* उयुङ्सुबिडुए ॥ नागाचि पोङ्साचिनाँ इसाहाकडा साठि बारखा टासुएसुना ॥

एसाबडा तुम्सामिङ्डा टोग्माना हाक छोङ्सुटु

^{२७} ना पिच्छाचि पोयाचे हिट्नुङ् एसाबम्बाक् पाङ् भारा वायुजाना सिकार आप्मा सुरो याप्मि लिसे ॥ टरो याकुबम्बाक् पाङ्ङिडोक् स्वाक् युङ्ना याप्मि लिसे ॥ ^{२८} इसाहाकडा एसाब माया चोगुना डाना, पोङ्भोने एसाबडा सिकारलाम्मा सेडुउङ् टाडुचिगा जिवाट्चिगा चेचे इसाहाकडा चामा टोगुना डाना ॥ टरो रेबिकाडा याकुब माया चोगुना डाना ॥

^{२९} ठिक् लेम्बा याकुबडा सुबेट्लाडाना ओमोऱ्वा ठुकटुएट्टुना बेला एसाब सिकारलाम्मा होन्डाटाए ॥ ओसाऱ्वामाडा ओयोक्मा होन्डाइसाना ॥ ^{३०} हिट्नुङ् याकुब लोडुए, "आडाना आङ्ङिक् आसाऱ्वासाइसे, हिट्ना सुबेट्लाडाना फाबालेङ्ना ओमोऱ्वा खाट्टिप्मा चामा याङ्पिडालो ॥" (हिङ्डेउङ् उन् एदोम चा ओलोडुए ॥)

^{३१} हिट्नुङ् याकुबडा "खान्डा आटोगुना तुम्सामिङ् छाडाना आधिकार याङ्आपिडे भोने एलोक् खान् ओमोऱ्वा पिनाँ" पिकसा लोडुए ॥

^{३२} एसाबडा लोडुए, "लो लो लिसे, आडा साऱ्वाडा सियाँ लाबाडे, खाट्टुऱ्वाक्, ना तुम्सामि आधिकार आडा लोङ्सा पाक् काम्?"

* २५:२५ एसाबडाना उटुप् यामुङ्, उन् एदोम चा ओलोडुए, एदोमडाना उटुप् फाना लियुक् ॥

* २५:२६ याकुबाडाना उटुप् कुरकुच्चा लाप्मा लियुक् ॥

^{३३} याकुबडा लोडुए, "पाइले ना आधिकार पिनाँ पिकसा किरि चो ॥" टाबो एसाबडा चामारसिङ् चोए हिट्नुङ् उतुम्सामिङ् आधिकार याकुब लोङ्सा पिडुए ॥

^{३४} हिट्नुङ् याकुबडा चालेपा लोक् सुप एसाब चामा पिडुए ॥ एसाबडा चाम्ठुम् चोगुङ् खाडे ॥ नाङ्डेउङ् एसाबडा टोगुना तुम्सामिङ् आधिकार यान्दा चोगुव्ठुट्नु ॥

इसाहाकडा याकुब आसिक् पिडुटु

२७ ^१ जाबो इसाहाक पासिङ् लिसे हिट्नुङ् उमिक् फेटुलो लिसाउङ् याङ्निमा नाडुए ॥ टाबो हिट्नाडा टुम्सामि उइछा छेम्डुउङ् लोडुए, "हाउ आइछा एसाब ॥"

एसाबडा "पाइना आप्पा" पिकसा लोडुए ॥

^२ इसाहकडा लोडुए, "नाहि खेम्सु, आडा पासिङ् लासाडे ॥ एलालोक् सिडा चा होला ॥ ^३ सारकुबाङ् खाट्टुङ् सिकार आप्पा भारा खाडा हिट्नुङ् आडालोङ्सा ठिक् जाङ्गालि जिवाट् सेडुटाडु ॥ ^४ हिट्नुङ् आनिङ्ग्वा टासुना लिम्ना चेचे ओमाक् ठुक्कुङ् आप्टु ॥ हिट्ना चाडुङ् आडा सिमा पाइले खान्लोङ्सा तुम्सामि छाडा टोग्माना आसिक् पिनाँ ॥"

^५ इसाहाक उइछा एसाबलोक् रिङ्पान् चोगेट्टाचिना बेला रेबिकाडा खेम्सुएट्टुना ॥ जाबो एसाब सिकार आप्पसिडा भारा खाडे, ^६ रेबिकाडा उइछा याकुब लोडुए, "नाहि खेम्सु, काप्पाडा काम्भु एसाब नाङ्डे लोडुना रिङ् आडा खेम्सुडे, ^७ 'आडालोङ्सा सिकारलाम्मा ठिक् जिवाट् सेडुङ् टाडु हिट्नुङ् लिम्लोक् ओमाक् ठुक्कुङ् याङ्चेट्टा ॥ हिट्ना चाडुङ् आडा सिमा नुङ्ना पाइले योहोबे डाङ्बा ओटोकानाइ आडा खान् आसिक् पिनाँ ॥' ^८ आइछा आरिङ् खेम्सु, आडा लोना गाङ्डे चोगा ॥ ^९ मेर्बा गोठाडि खाडाउङ् मोज्जा मोज्जागा इप्पोक् बोल्लेउ पाठा आप्टुचि ॥

आडा काप्पाडा आड्डिक् उनिङ्ग्वा टासुना चामा ओमाक्
ठुक्कुड्बिडुङ्कुड् ॥ ^{१०} हिट्ना खान्डा खाट्टुङ् काप्पा चेट्टु, हिट्नुङ्
चोओङ् उन् सिमा पाइले खान् आसिक् मापियुक् ॥"

^{११} टरो याकुबडा उमा लोडुए, "आम्भु एसाब ओयेमडि यामुङ् ए यामुङ्
युङ्ग्वा टरो आडानाम् वाइना ॥ ^{१२} आप्पाडा याङ्खोट्टे भोने आडा
ढाँट्फोक्कुडेनुङ् ठाहा टोगुटु ॥ हिट्नुङ् आसिक् माखाक् ओसाराप गोलो
टामाहियुक् ॥"

^{१३} उमाडा लोडुए, "ए आइछा, खान् मापिडाना साराप आडालेङ्डोक्
ओठायक ॥ आडा लोना गाड्डे चोगा, खाडा इप्पोक् पाठा आबुट्टुचि ॥"
^{१४} हिट्नुङ् हिट्नाँ खाडाउङ् पाठाचि आबुट्टुचे हिट्नुङ् उमा पिडुए ॥
हिट्नुङ् याकुब उमाडा इसाहाक उनिङ्ग्वा लोसुना लिम्ना चामा ओमाक्
ठुक्कुटुए ॥ ^{१५} हिट्नुङ् पाङ्गि लिसाना एसाबडाना ओफाङ् ओफाङ्
लोट्टुलिङ् होट्टुङ् रेबिकाडा योङ्बिछा उइछा याकुब मेट्टुए ॥
^{१६} रेबिकाडा मेर्बा उइछाडाना ओहोङ्ग्वा याकुबडाना फ्याक्मेना
ओसाङ्मारिडि लोक् उमुक्कि खेप्टुबिडुए ॥ ^{१७} उन्डा ठुक्कुटुना लिम्ना चेचे
लोक् चालेप्पा उइछा याकुब उमुक्कि पिडुए ॥

^{१८} हिट्नुङ् याकुब उप्पासोरि खाडाउङ् लोडुए, "आप्पा!"

इसाहाकडा लोडुए, "पाइना, आइछा, खान् खोनाम्बाक आइछा?"

^{१९} याकुबडा उप्पा लोडुए, "आडा टुम्सामि काइछा एसाब गो ॥ खान्डा
आलोडाङ्ना गाड्डे आडा चोगुसुडे ॥ आबो कोबाउङ् युडा हिट्नुङ्
आडा टाडुङ्ना सिकारडाना चेचे चोङ् आसिक् याङ्पिडा ॥"

^{२०} इसाहाकडा लोडुए, "आइछा! खान्डा खोङ्डेउङ् इम्टेप्पा एला
सिकार आट्टुबुएना टे?"

उइछा याकुबडा लोडुए, "योहोबे डाङ्ग्वा कामाङ्ग्हाङ्ग्वा आडा घुवार
याङ्ग्वाडाउङ् टुबुडे ॥"

^{२१} इसाहाकडा याकुब लोडुए, "आडासोरि आबाक्टे, खान् आइछा एसाब इ माखाक् टेम्नाँ टे?" ^{२२} याकुब उप्पासोरि खाडे, हिट्नुइ इसाहाकडा टेम्सा लोडुए, "कासोरउम्टे याकुबडाना गाड्डेना टरो मुक्चि भोने एसाबडाना गाड्डे लोसाडे॥" ^{२३} याकुबडा उमुक्चि उम्भु एसाबडाना गाड्डे सोगामुइ एरोक् लिसानाँ इसाहाकडा हिट्ना मिसेन् निस्वाट्टुन्॥ टरो इसाहाकडा याकुब आसिक् पिमा नुड्ना ओटोक्माड्डि, ^{२४} इसाहाकडा फेरि हिट्ना सिलाप्टुए, "पाक् खान् आइछा एसाबलोक् इ टे?"

याकुबडा "आए, आडा एसाबडोक्" लोडुए॥

^{२५} इसाहाकडा लोडुए, "खाटिप्पा चेचे याड्डिपिडा॥ हिट्ना चाड्डि आडा खान् आसिक् पिनाँ॥" याकुबडा चेचे आप्टुइ उप्पा पिडुए हिट्नुइ आम्टेप्पा आङ्गुरडाना इडा चा आप्टुइ ठुड्मा पिडुए॥ ^{२६} हिट्नुइ उप्पा इसाहाकडा लोडुए, "आइछा, आडासोरि आबाउड् चुप्पा याड्डिचोगा॥"

^{२७} याकुब नेहेटाड्डि खाडाउड्डि उप्पा चुप्पा चोगुए॥ हिट्नुइ इसाहाकडा ओलोट्टलिड्डि नाम्सुउड्डि नाड्डे पिक्सा आसिक् पिडुए,

"आइछाडाना ओगान्धा योहोबे डाड्डिबाडा आसिक् पिडुना बेंड्सिडिना ओगान्धा गाड्डेना॥

^{२८} माड्डिहाड्डि टाड्डिसाड्डिलाम्मा काचासाड्डि सित मापियाक् हिट्नुइ कास्वाँरा मोलिलो माचोक्युबियाक्॥

हिट्नुइ उन्डा खान् जोम् चासोक् लोक् आङ्गुर मापियाक्॥

^{२९} जोम् छोड्डिबाचिडा कासेवा ओचोग्वाक् हिट्नुइ याप्मिचिडा खान् स्या माचोक्याक्॥

खान्डा काम्भु-कान्भाचि सासान चोगुचि हिट्नुइ कामामाडाना छालेट्टिचिडा खान् स्या मामेट्टयाक्॥

याकुबाडा उइछा आसिक् पिडुना

खान् साराप कापिबाचिडा साराप ओटोगु हिट्नुङ् खान् आसिक्
कापिबाचिडा आसिक् ओटोगुटु ॥"

एसाबडा आसिक् इसाहाक नाक्टुटु

^{३०} इसाहाकडा आसिक् पिमाहिडुङ् याकुबा उप्पालाम्मा होन्डानामे
उम्भु एसाब सिकारलाम्मा होन्डाटाए ॥ ^{३१} उन्डा चा लिम्ना चामा ओमोक्
ठुक्टुङ् उप्पाडि खाट्टुए ॥ हिट्नुङ् उप्पा लोडुए, "आप्पा, कोबाउङ्
आडा सिकारलाम्मा टाडुङ्ना चेचे चो हिट्नुङ् आसिक् याङ्पिडा ॥"

^{३२} इसाहाकडा "खान् साइना?" पिक्सा सिलाप्टुए ॥

एसाबडा "आडा तुम्सामिङ् काइछा एसाब गो" पिक्सा लोडुए ॥

^{३३} इसाहाक पिलिम्पिलिम् योग्मा ठालाङ् लिसे हिट्नुङ् उन्डा लोडुए, "हिङ्डेभोने हाले सिकारडाना चेचे आप्टुङ् आबाना साइना टे? खान् टामानुङ् लोप्पो पाइले आडा हिट्ना चेचे चाङ्डे हिट्नुङ् हिट्नाडोक् आसिक् पिमाहिङ्डे ॥ उन्रोक् आसिक् काटोग्बा याप्मि लियुक् ॥"

^{३४} एसाबडा ना रिङ् खेम्सुङ् आङ्डिक् उनिङ्ग्वा टुगाउङ् धुरुधुरु हाबे हिट्नुङ् लोडुए, "आप्पा, आडा चा आसिक् याङ्पिडा लो ॥"

^{३५} टरो इसाहाकडा लोडुए, "कान्भाडा आडा ढाँट्फोक्टाडे हिट्नुङ् खान्डा टोक्माना आसिक् खाट्टुलेट्टुए ॥"

^{३६} एसाब पिगे, "हिट्नाँ आडा इप्पोक् खेप् याङ्सुबे ॥ हिट्ना उनिङ् याकुब* युङ्बालाक् ठिक्डोक् रैछो ॥ हिट्नाँ आडाना तुम्सामि छाडाना आधिकार चा खाट्टुए हिट्नुङ् हाट्टले आडा टोग्माना आसिक् चा खाट्टुए ॥"

उन्डा उप्पा फेरि लोडुए, "पाक् आडा लोङ्सा ठिक् आसिक् चा आयुङ्सुन्गेट्टुनै?"

^{३७} इसाहाकडा लोडुए, "खेम्सु, आडा हालेडोक् याकुबलोङ्सा कासासाक् चोक्मा हिङ्डे ॥ हिट्नुङ् ख्वाप्पा उम्भु-उन्भाचि चा ओनोकार काचोक्बा चोक्मा हिङ्डिङ्चिडे ॥ आडा हिट्नालोङ्सा चासोक् लोक् आङ्गुर पिङ्गुङ् भारिपुरना चोगुएसुडे ॥ आइछा, आडा खान् लोङ्सा पाक् चा चोक्मा हिनिङ्ना ॥"

^{३८} एसाबडा उप्पा लोडुए, "आप्पा, खान्लोक् ठिएडोक् आसिक् चा वाइना इ? आप्पा, आडा चा आसिक् याङ्पिडा!" हिट्नुङ् एसाब ठेना सोर चोगुङ् हाप्पा ठालाङ् चोगुए ॥

^{३९} टाबो इसाहाकडा उन् लोडुए,

* २७:३६ याकुबडाना उटुप् कुरकुच्चा कालाप्ला हिट्नुङ् ढाँट् काफोक् लियुक् ॥

"हिट्नुङ् टाङ्साङ्डा सित चा ठेन्दुन्ना काबोसोबास नाराडिना मालिलो
खाम्डि लिनिना ॥

^{४०} खान् चेप्साडाना बोलुडि आहिङ्ग्युक् हिट्नुङ् कान्भाडाना सेवा
आचोगुट्टु ॥

जाबो खान् हिट्नाँ आधिकारलाम्मा होम्मा निङ्गवा आचोगुट्टु
टाबो खान्डा हिट्नाडाना जुवा काफाक्टाङ्गलाम्मा आलेप्टुट्टु ॥"

^{४१} हिट्नाबेला लाम्मा एसाबडाना याकुबलोक् ओरेक् काडे पोङ्भाने
याकुबडा उन्डाना आसिक् नाप्टुव्टुट्टुए ॥ हिट्नुङ् उनिङ्गवाडि मिट्टुए,
"हाट्टे आप्पा सिया लाबे हिट्नुङ्ना याकुब सेडुङ्गुट्टु ॥"

^{४२} जाबो एसाबडा चोगुना निङ्गवा रेबिकाडा खेम्सुए हिट्नुङ् याकुब
छेम्डुङ् लोडुए, "नाहि खेम्सु, काम्भु एसाबडा खान् सेप्माना निङ्गवा
चोगुङ् ओरोक् चिमुएसुए ॥ ^{४३} आइछा! आडा पाक् लोनाँ हिट्नाडेडोक्
चोगु ॥ एला आम्भु लाबान ओपाङ् हारानडि खाडा ॥ ^{४४} काम्भु एसाबडाना
ओयाक् मियोम्मे सोम्मा हिट्नि उन्लोक्डोक् युडा ॥ ^{४५} खान्डा एसाब
काम्भुडि आचोगुना टोऱ्वा उन्डा मिमुन्ने सोम्मा खान् हिट्निडोक् युडा ॥
ओरेक् योम्युङ् खान् लोहोऱ्सिडा याप्मि पाङ्सुट्टुङ् ॥ एकखेपुडिडोक्
पोङ् आडा इ-इप्पाङ् छाचिगा याङ्छामा आङ्माना?"

इसाहाकडा याकुब लाबानडि पाङ्सुना

^{४६} रेबिकाडा इसाहाक लोडुए, "एसाबडा भ्या चोगुचिगा हित्ति
ओपाङ्डाङ्माचिलोक् आसोक्माडोक् ठेक्टाइसे ॥ याकुबडा चा नाहिगा
हित्ति मेन्भेमाचि भ्या चोगुचे भोने आडा सिडा चा लियुक् ॥"

२८ ^१ हिट्नुङ् इसाहाकडा याकुब छेम्डुङ् आसिक् पिडुङ् लोडुए,
"खान्डा कानानि मेन्भेमाचि खोना चा भ्या चोगुन्चिन् ॥

^२ हिट्नागा ओबाद्लिडि खान् पदन-आरामडि काटुडुबा बातुएलडा

ओपाइडि खाडा हिट्नुइ काघोइबा लाबानडाना मेन्भेमा उइछाडि
 ठिबाइ भ्या चोगु॥ ^३ सोब्बे नुइना साक्तिसालि माइहाइडा आसिक्
 मापियाक् हिट्नुइ खान् जोम् छाचि मापियाक् हिट्नुइ जोम् छोइबाचिगा
 टुबाठेबा लिसा॥ ^४ माइहाइडा खान् हिट्नुइ काछालेट्चि आब्राहामडा
 टोगुना आसिक् गाइडोक् मापियाक्॥ हिट्नुइ होप्मोलोइसा खान्
 आयुइना ना देस माइहाइडा आब्राहाम पिडुना, ना काआधिकारडि
 डोक् उलियाक्॥" ^५ हिट्डेउइ
 इसाहाकडा याकुब लाबानडि
 पदन-आरामडि पाइसुए॥
 लाबान बातुएल आरामिडा
 उइछा हिट्नुइ याकुब लोक
 एसाबडा उन्चि मामा
 रेबिकाडाना उम्भु डाना॥

याकुबडा बेथेलडि सेम्माइ माक्टुना

^{१०} याकुब बेरसेबा ओलोडुना
 डेन् पोक्टुइ हारानलेइ खाडे॥
^{११} नाम् ठायानाँ याकुब ठिक्
 सेइसेइना डेन्डि टासुइ हिट्ना
 युसा उन् हिट्नि बास हेन्से॥
 हिट्निगा लुङ्गेऱ्वाचिडि ठिक्
 लुङ्गेऱ्वाडाना ओटाइगोइ
 चोगुइ उन् हिट्नि इम्से॥
^{१२} उन्डा ठिक् सेम्माइ माक्टुए॥

याकुबडा सेम्माइ माक्टुना

सेम्माङ्ङि नारालाम्मा टोनालोक्ङि टासुना ठिक् डागा निसुए॥ हिट्ना डागालाम्मा माङ्हाङ् रिङ् काउक्बाचि उङ्सा-खाट्सा आचोगेट्तागा॥
 १३ हिट्नि याकुबसोरि योहोबे डाङ्बा येबाउङ् याकुब लोडुए, "आडा योहोबे डाङ्बा, काटुडुबा आब्राहाम लोक् काप्पा इसाहाकडाना माङ्हाङ्॥ खान् आइम्साना ना स्वाँरा आडा खान् हिट्नुङ् काछालेट्चि पिडुङ्चिङ्चिङ्॥ १४ काछालेट्चि नाराडिना खाम्सेरेक् टेप्पालोक् जोम् उलियुक्॥ हिट्नुङ् हिट्नागाँ सोब्बेलेङ् उन्चि मुलुक् पोसा उखाट्नुङ् उइप्पुटु॥ खान् हिट्नुङ् कापुङ्लालाम्मा आडा सोब्बे छोङ्बाचि आसिक् पिडुङ्चिङ्चिङ्॥ १५ नाहि खेम्सु, आडा खान्लोक् युङ्डा, खोनि आखाट् चा खान् पुनाँ हिट्नुङ् ठिक् लेम्बा ना देसाडिडोक् खान् नोकमा टाट्नाँनुङ् मिट्नु॥ याकुब आडा खान् काइले चा नानेन्ना हिट्नुङ् खान्लोक् माङ्हुप् चोक्बालाक् सोब्बे रिङ्चि पुरा चोगुङ्गुटुङ्॥"

१६ टाबो याकुब उमिक्युमालाम्मा चेन्डाउङ् पिगे, "छेम्बालोक् योहोबे डाङ्बा ना डेन्डि वाहेट्, ना रिङ् आडा ठाहा टोक्नेयाट्नि॥" १७ उन् किट्सा पिगे, "ना खोट्डेना ढोङ् ठोङ्डिन् डेन् रैछो! ना माङ्हाङ्डा ओपाङ्लिमा डोक् कोन्युक्, नाम्टे टोनालोक्ङिना ढुवारिक् गोलो रैछो॥"

१८ याकुब एका भ्यानिक कोबे, हिट्नुङ् ओटाङ्गोङ् चोगुना लिङ्गेत्वा ठोक्ला गाङ्डे चोगुङ् लेट्नुए हिट्नुङ् हिट्ना ओटेहेक्ङि क्या ठेन्डुए॥

१९ याकुबडा हिट्ना डेन्डाना उनिङ् बेथेल* युङ्सुए॥ पाइले हिट्ना डेन्डा उनिङ् लुज ओलोडुना डाना॥

२० टाबो याकुबडा नाङ्डे पिक्सा काबुल चोगुए, "छेम्बा माङ्हाङ् आडालोक् वासे भोने हिट्नुङ् आडा लाम्भोडि घुवार याङ्आफाडाडे भोने, चामा लोक् लोट्लिङ् याङ्आपिडाडे भोने, २१ हिट्नुङ् आडा

* २८:१६ बेथेलनुङ् हिब्रुडि 'माङ्हाङ् ओपाङ्' लियुक्॥

ओचेट्नुलोक् फेरि आप्पाडा ओपाइडि नोक्डाउड् टायाडे भोने खान्
योहोबे डाइबाडोक् आमाइहाइ लियुक् ॥ ^{२२} आडा खाडा चोगुङ्नां ना
लुङ्गेऱवाम्बाक् माइहाइडाना पाइ लियुक् हिट्नुइ खान्डा याइआपिना
सोब्बे थोक्चिगा दसांस आडा खान्डि ठाइसुइटुइ ॥"

याकुब लाबानडाना ओपाइडि टासुटु

२९ ^१ टाबो याकुब ओलाम्भो लाम्टिए हिट्नुइ नाम् होम्मा डेन्डिगा
याप्मिचिगा देसाडि टासुए ॥ ^२ उन्डा हिट्नि डेम्डेम्ना डेन्डि
ठिक् चुवाडाम् निसुए ॥ हिट्ना चुवाडाम् याम्बा नाम्बा सुम्बोक ठुँबाचिगा
बाथान ओवासेट्टागा ॥ हिट्ना चुवाडाम्डिडोक् याप्मिचिडा ठुँबाचि
चुवा उठुँड्सुचिगा डागा ॥ चुवाडाम् ओयासि ठिक् ठेयाना लिङ्गेऱवाडा
ओटेप्टुएसुना ॥ ^३ ख्वाप्पा ठुँबाचिगा बाथान हिट्नि ओटायुइ एडोक्
कापुबाचिडा हिट्ना लिङ्गेऱवा ओलेइसुइ ठुँबाचि चुवा उठुँड्सुचिगा
डागा ॥ हिट्नुइना हिट्नागाँ चुवाडाम्डाना ओयासि लिङ्गेऱवा फेरि
ओटेप्टुना डाना ॥

^४ याकुबडा ठुँबा कापुबाचि सिलाप्टुचे, "हाउ साइबाचि खानि
खोनिगा?"

हिट्नागा उपिगे, "आन्याँ हारानडि युडिइयागा याप्मिचि गो ॥"

^५ हिट्नाँ सिलाप्टुचिए, "खानिडा नाहोरडा ओयाइमेन लाबान मिसेन्
आनिसुम्टुम्नि?"

हिट्नागाँ "मिसेन् निसुम्मानाँ" पिक्सा ओलोडुए ॥

^६ याकुबडा सिलाप्टुचे, "पाक उन् नुमानिइडोक् वाएट्नि?"

हिट्नागा उपिगे, "उन् नुमानिइरोक् वाएट्ना गो ॥ पुयु, या उइछा
मेन्भेमा राहेल ठुँबाचि आप्टुचिउइ आप्युगेट् ॥"

^७ याकुबडा लोडुचे, "आभै नाम् कुनिगेट्नि ॥ ठुँबा-मेरबाचि छुम्मा बेला लिनिगेट्निना ॥ ठुँबाचि चुवा ठुङ्सानुम्चिम् फेरि चाराँ चोक्डा खाट्टानुम्चिम् ॥"

^८ हिट्नागाँ ओलोडुए, "सोब्बे ठुँबाचि नाहि मिछुम्मे सोम्मा हिट्नुङ् कुप्पाडिना आयासिलाम्मा लिङ्गेत्वा मिहोत्ने सोम्मा आन्याँ हिट्डे चोक्मा हिनिम्माना ॥ हिट्नुङ्ना एडोक् ठुँबाचि आन्याँ चुवा पिडुम्चिम्चिम्मा ॥"

^९ याकुब हिट्नागालोक् चेक्टेट्टाना बेलाडि राहेल उप्पाडा ठुँबाचि आप्टुचिउङ् हिट्नि होन्डाटाए ॥ पोङ्भोने राहेलडाडोक् ठुँबाचि पुयुचिगा डागा ॥ ^{१०} याकुबाडा ओगोङ्बाडा उइछा राहेल हिट्नुङ् ओघोङ्बा ओठुँबाचि निसुचे हिट्नुङ् याकुबडा इनारडि खाडाउङ् लिङ्गेत्वा सोन्डुङ् ओघोङ्बा लाबानडाना ठुँबाचि चुवा ठुङ्मापिडुचे ॥ ^{११} हिट्नुङ् याकुबडा राहेल चुप्पा* मेट्टुए हिट्नुङ् ओचाप् टामाँ हाब्मा टालाँ चोगुए ॥ ^{१२} याकुबडा "आडाम्ते काप्पाडाना उन्भा रिबेकाडाना उइछा" पिक्सा राहेल लोडुए ॥ हिट्डेउङ् ना रिङ् उप्पा लोसिडा राहेल पिन्दारे ॥

^{१३} हिट्नुङ् राहेल उप्पाडा ओनाक्पा याकुब टायाना रिङ् खेम्सुनामे लाबान टुब्सिडा एला एला आबे ॥ हिट्नुङ् याकुब हुण्टुङ् चुप्पा मेट्टुए हिट्नुङ् ओपाङ्डि आप्टुए ॥ हिट्नुङ् याकुबडा लाबानलोङ्सा सोब्बे रिङ् माट्टुबिडुए ॥ ^{१४} हिट्नुङ्ना लाबानडा याकुब लोडुए, "छेम्बा खान् आडाना आप्पे आयाप्मिडोक् ए ॥"

* २६:११ चुप्पा चोक्माम्बाक् उन्चि चालनडि स्या मेट्टा लियुक् ॥

याकुबडा राहेल हिट्नुङ् लेआ भ्या चोगुचिचि

^{१५} याकुब हिट्नि ठिक् माइना युडाउङ् लाबानडा याकुब लोडुए, "खान् आप्पे आयाप्मि आलि चा खेडोक् खान्डा आटोऱ्वा चोग्मा लिनिना, इम्पेप्मा कानिम्याक् आलाडुटुना? याङ्लोडा ॥"

^{१६} लाबानडा इप्पाङ् मेच्छा उइछाचि डागाचि, टुम्सामिडा अनिङ् लेआ हिट्नुङ् योङ्मिछामाडा अनिङ् राहेल ॥ ^{१७} लेआडा उमिक् धामिलो डाना, टरो राहेल ओचेट्नुयाना ॥

^{१८} याकुबडा राहेल माया चोगुए हिट्नुङ् याकुबडा लाबान लोडुए, "काइछा योङ्मिछा मेन्भेमा राहेल भ्या चोक्मा लोङ्सा सि बारखा टेप्मा आडा काटोऱ्वा चोगुङ्टुङ् ॥"

^{१९} लाबानडा लोडुए, "हिट्ना आरुलोक् भ्या चोक्माबिमा नुङ्ना खान् पिमाडोक् नुयुक् ॥ लिसेटे, आडालोक् युडा ॥" ^{२०} याकुबडा राहेललोङ्सा सि बारखा टेप्मा टोऱ्वा चोगुए ॥ याकुबडा राहेल आङ्डिक् माया चोगुनाँ हिट्ना समय नाटिप्मा लेम्बा गाऱ्वा लोसे ॥

^{२१} हिट्नुङ् याकुबडा लाबान लोडुए, "हाट्ले आडा कासेवा चोक्मा हिडुडे, काइछा राहेललोक् भ्यालिमा याङ्पिडा ॥" ^{२२} टाबो लाबानडा हिट्ना डेन्डिगा सोब्बे याप्मिचि छुमुचिउङ् ठेना भातेर चोगुए ॥ ^{२३} टरो हिट्ना युसा लाबानडा मेन्भेमा उइछा राहेलडा ओबादलाडि लेआ याकुबसोरि खाट्टुए हिट्नुङ् याकुब उन्लोक् इम्से ॥ ^{२४} हिट्नुङ् लाबानडा ओटोऱ्वा काचोक्बा मेच्छा जिल्पा उइछा लेआडाना नोकारनि लिमा पिडुए ॥

^{२५} याकुबडा हान्डेङ् भ्यानिक् एलोक् उन्लोक् उम्साना लेआ नुङ् ठाहा टोगुए ॥ हिट्नुङ् याकुब लाबानडि खाडाउङ् लोडुए, "खान्डा पोङ् आडालोक् नाङ्डेना टोऱ्वा आचोगेना? आडा राहेललोङ्सा सेवा चोगुङ्ना माहि? पोङ् आडा याङ्आटेप्तेना?"

^{२६} लाबानडा लोडुए, "आन्याँ देसाडि टुम्सामि मेन्भेमा छाडाना भ्या मिचोक्डे योड्मिछाडाना भ्या चोक्मा नुनिना ॥ ^{२७} भ्याडाना भातेर एक हाप्टा सोम्मा लियुक्, हिट्नाबेला सोम्मा हाड्सु ॥ हिट्नुड् खान्डा आरको सि बारखा टेप्पा आसेवा आचोगुए भोने आडा राहेल चा पिनाँ ॥"

^{२८} याकुब टेन्डे, हिट्नुड् लेआलोक् एक हाप्टा पुरा चोगुए ॥ टाबो लाबानडा मेन्भेमा उइछा राहेल चा याकुब ओपाड्डाड्मा लिमालोड्सा पिडुए ॥

याकुबाडा उइछाचि

३५ ^{२३} याकुबडाना ठिइप्पोक् जाना उइछाचि ओडागा ॥
लेआलेड्गा उइछाचि नागाडोक्- टुम्सामि रुबेन, हिट्नुड् सिमियोन, लेबि,

यहुदा, इस्साखार हिट्नुड् जाबुलुन ओडागा ॥

^{२४} राहेललेड्गा छाचि योसेफ् लोक् बेन्यामिन डागाचि ॥

^{२५} राहेलडाना ओनाकारनि बिल्हाडाना उइछाचि दान लोक् नाप्तालि डागाचि ॥

^{२६} लेआडाना ओनाकारनि जिल्पाडा उइछाचि गाद लोक् आसेर डागाचि ॥

नागा पदन-आरामा ओलोडुना डेन्डि ओपोड्सागा याकुबडा उइछाचि उलिसे ॥

योसेफ लोक् उम्भु-उन्भाचि

३७ ^१ याकुब उप्पा युडाना कानान डेन्डिडोक् युडाना डाना ॥
^२ याकुब हिट्नुड् ओजाहानडाना मुन्डुम् नाट्डेना:

योसेफ ठिक्सि बारखा टासुनां उम्भुचिलोक् ठुँबा लोक् मेरबाचि पुयुचिगा डागा ॥ हिट्नागा उम्भुचि ओघोड्माचि बिल्हा लोक् जिल्पाडा उइछाचि ओडागा ॥ योसेफडा उम्भुचिडा ओचोगुगा ओचाफेन्ना रिड् उप्पा याकुब सोरोक् लोडुना डाना ॥ ^३ याकुबडा योसेफ आरु उइछाचि नुड्ना जोम् मायाँ चोगुना डाना पोड्भोने याकुब पासिड् लिसाना बेला योसेफ पोड्साना डाना ॥ हिट्नुड् याकुबडा योसेफलोड्सा हुम्लुड्ना ठिक् बुट्टालोकना ओचेट्नुना लोट्लिड् फुयुबिडुए ॥ ^४ उम्भु उन्भाचिडा योसेफ एलोक् उन्चि पाबाडा जोम् माया चोगुना ठाहा ओटोगुड् उम्भुचिडा चिम्मा उफुट्टुए हिट्नुड् योसेफ नुलोक् चेक्मा ओलाप्टुवट्टुनु ॥

^५ ठिक् युसा योसेफडा ठिक् सेम्माड् निसुए हिट्नुड् हिट्नाँ सेम्माड् उम्भुचि खेम्मेट्टुचे ॥ हिट्नुड् हिट्नागाँ भान् आट्डिक् जोम् एड्फुट् ओचोगुए ॥ ^६ उन्डा लोडुचे, "आडा माक्टुड्ना सेम्माड् खेम्सानुम्- ^७ आनि सोब्बेडा बेड्सिडि गाहुँडाना बिटाचि रेक्टुएट्टुमचिम्मा ॥ टाबो आडाना बिटाम्बाक् सिधा लिसाउड् कोबे ॥ खानि बिटाचि याम्बा नायाम्बालेड् ओयेबाउड् हिट्ना बिटा स्या ओमेट्टुए ॥"

^८ उम्भुचिडा हिट्ना उसिलाप्टुए, "पाक् खान् आन्याँडि सासन चोगुड्नुड् नुड् आमिट्टुयुक्नि? छेम्बा खान्डा आन्याँ सासान याप्मि आचोक्क्युक्नि?" हिट्नुड् योसेफडा निसुना सेम्माड् हिट्नुड् उरिड्डा उम्भुचिडा आभा याम्पा एड्फुट् ओमेट्टुए ॥

^९ योसेफडा फेरि आरको ठिक् सेम्माड् माक्टुए हिट्नुड् उम्भुचि नाड्डे पिक्सा खेम्मेट्टुचे, "खेम्सानुम्, आडा आरको ठिक् सेम्माड् माक्टुडे ॥ आसेम्माड्डि नाम्, लालिक्माड् हिट्नुड् ठिक्ठिक् गोटा चुम्बुयुड्चिडा आडा स्या ओचोगेट्टाँना माक्टुडे ॥"

^{१०} जाबो हिट्नाडा उप्पा लोक् उम्भुचि ना सेम्माड् खेम्मेट्टुचे, टाबो उप्पाडा हिट्ना खेमा लाप्टुड् लोडुए, "खान्डा आमाक्टुना ना सेम्माड्

खोड्डे पारिकना? पाक् छेम्बालोक् आडा हिट्नुड् कामा हिट्नुड् काम्भुचिडा खान् स्या चोक्नाँनि?" ^{११}योसेफ उम्भुचिडा सिसा उहिडुव्टुन् टरो उप्पाडा ना सोब्बे रिड्चि उनिङ्ग्वाडिलोक् युड्सुए ॥

योसेफ मिस्रा देसाडि

^{१२}ठिक् लेम्बा योसेफडा उम्भुचि उन्चि पाबाडाना टुँबा मेर्बाचि पुसिडा साकेम ओलोडुना देसाडि ओखाडेसागा ॥ ^{१३}हिट्नुड् याकुबडा योसेफ लोडुए, "खान् चा काम्भुचि टुँबा मेर्बाचि पुसिडा ओखाडागा साकेमडि खाडा ॥"

योसेफडा उप्पा "लियुक्, आडा खाट्नाँ" लोडुए ॥

^{१४}उप्पाडा योसेफ लोडुए, "खाडाउड् पुयुचि, काम्भुचि हिट्नुड् टुँबा-मेर्बाचि नुलोक् ओवाहेट्गि ओवाइगै ॥ खाडाउड् आडि खाबोर टाडु ॥" हिट्नुड् उप्पाडा योसेफ हेबरोन ओलोडुना लाड्लेलाम्मा साकेम पाड्सुए ॥ योसेफडा साकेमडि टासुनाँ,

^{१५}ठिबाड् याप्मिडा योसेफ बेड्सिडि वासागोन्डाना टुबुड् हिट्ना याप्मिडा "साक्चि आकोलुगोन्डुचिगा?" पिकसा योसेफ सिलाप्टुए ॥

^{१६}योसेफडा लोडुए, "आडा आम्भुचि कोलुएट्टुड्चिड् ॥ आडा याड्लोडा लो हिट्नागाँ खानाइ टुँबा-मेर्बाचि उपुयुएट्टुचिगा?"

^{१७}हिट्ना याप्मिडा लोडुए, "हिट्नागाम् नाहिलाम्मा हालेडोक् ओखाडे, पोड्भोने हिट्नागा 'आनि दोतान ओलोडुना ठोड्लेड् खाडि' पिकसा उपिगेएट्टागा आडा खेम्सुड्ना ॥" हिट्डेउड् योसेफडा उम्भुचि कोन्सा खाडाउड् हिट्नागा दोतानडि टुबुचे ॥

^{१८}उम्भुचिडा योसेफ लाप्माड्लाम्मा डोक् खाडागेट्टाना उनिसुए ॥ हिट्नुड् योसेफ उन्चिसोरि टामानुड् पाइलेडोक् वारिक्डि ठेम्माउड् सेप्माना निङ्ग्वा ओचोगुए ॥ ^{१९}हिट्नागा नाट्डे उपिगे, "या सेम्माड्

कामाग्बा आप्युगेट्! ^{२०} लु हिट्ना सेडुम् हिट्नुङ् ठिक् खाल्टाडि लेण्टुम् ॥
हिट्नुङ् जाङ्गालि जानावारडा चोएना रैछो पिकसा आनि पाबा लोडुम्
हिट्नुङ्ना उन्डा माक्दुना सेम्माङ्चि खोडे पारिक् पुरा लियुक्ना, पुयुम् ॥"

^{२१} रुबेनडा हिट्नागाँगा रिङ् खेम्सुङ् योसेफ बाचाँ चोक्मा कोलुए ॥
हिट्नुङ् "सेप्माउङ् लिनिना ए" पिकसा हिट्नागा लोडुचे ॥ ^{२२} रुबेनडा
हिट्नागा लोडुचे, "सेट्निम्चा बरु ना खुसुना डेन्डिना खाल्टोडि
लेण्टुम्डाम् टरो पाक्चा मेट्निम्चा ॥" योसेफलोङ्सा बाचाँ चोक्माउङ्
उप्पाडि खाप्मालोङ्सा निङ्गवा चोगुङ् रुबेनडा हिट्डेना रिङ् माट्दुना
डाना ॥

^{२३} जाबो योसेफडा उम्भुचिसोरि टासुए, हिट्नागाँ उन्डा वाडुना
ओचेट्नुना हुम्लुङ्ना लोट्लिङ् ओफेन्डुबिडुङ् ओनाप्टुए ॥ ^{२४} हिट्नुङ्
हिट्नागाँ योसेफ ओलाबुङ् ठिक् चुवामेना गाइरो इनारडि ओखाट्दुङ्
ओलेप्टुए ॥

^{२५} जाबो हिट्नागा चामा चासिडा उयुडे ॥ हिट्नाबेलाडोक् हिट्नागाँ
जोम् इस्माएलि याप्मिचि गिलाद ओलोडुना डेन्लाम्मा मिस्सा देसलेङ्
ओखाडागेट्टागा उनिसुचे ॥ हिट्नागाँ मार-मासाला हिट्नुङ् मुमुग् मुमुग्
नाम्गा धुपा लोक् आरु थोक्चिगा भारि उन्चि ऊटाचि
उखुमेट्दुएसुचिगा ॥

^{२६} याहुदाडा उम्भु-उन्भाचि लोडुचे, "आनि भान्भा सेडुमुङ् उन्
सेप्बालाक् रिङ् ठोबुम्नाडा आनि लोङ्सा पाक् ओचेट्नुना लियुक्ना टे?
^{२७} बोरु नागा इस्माएलि याप्मिचिडि ना छोङ्सुम् ॥ हिट्ना उठुङ्डि आनि
मुक्बाक् फोक्निम्चा ॥ पोङ्भोने ना आनि भान्भा डोक्, आनिनाडोक्
हेलिक् ॥" ना रिङ्डि उम्भु-उन्भाचि ओटेन्डे ॥

^{२८} जाबो मिधानि बेपारिचि हिट्ना लाम्बो लिसा ओखाडे, टाबो
उम्भुचिडा योसेफ इनारलाम्मा ओसाडुङ् भारा ओहोट्टुए हिट्नुङ् इप्पोक्

मेक् रूपाक् मुन्डाडि इस्माएलिचिगा मुक्डि ओछोड्सुए॥ हिट्नुड् इस्माएलिचिडा योसेफ मिस्राडि ओखाट्टुए॥

^{२६} जाबो रुबेन नोक्टाउड् हिट्ना इनारडि खाडे॥ हिट्नि उन्डा योसेफ निसुव्त्तुन् हिट्नुड् सानिङ्ग्वा लोसोउड् ओलोट्लिड् सेड्सुए॥
^{३०} हिट्नुड् उन्भाचिसोरि खाडाउड् लोडुचे, "पिच्छा वाइना टे! हाट्ले आडा पाक् चोक्डाना?"

^{३१} हिट्नुड्ना हिट्नागाँ ठिक् मेर्बा ओसेडुड् जोसेफडा वाडुना हुम्लुड्ना लोट्लिड् मेर्बा ओहेलिक्डि उलुमुए॥ ^{३२} हिट्नुड् हिट्ना हुम्लुड्ना लोट्निड् उन्चि पाबासोरि हिट्नागाँ ओखाट्टुड् उपिगे, "ना आन्याँ टुबुम्मे॥ पुयुटे, पाक् ना काइछाडाना रोक् इ माखाक् इ?"

^{३३} याकुबडा हिट्ना लोट्लिड् मिसेन् निसुड् माट्टुए, "नाम्टे आइछाडाना हुम्लुड्ना लोट्निड् डोक्॥ जाङ्गालि जानावारडा हिट्ना चोएना रैछो॥ आइछा योसेफलोड्सा पिच्चिक् ओखान्डा ओखान्डा लिसालोक् चोगुए होला॥"

^{३४} टाबो याकुब सानिङ्ग्वा लोसाउड् ओलोट्लिड् सेड्सुए हिट्नुड् जोलोम्पा* लोट्लिड् चोगुड् वाडुए हिट्नुड् याप्पा लेम्बा सोम्मा उइछा लोड्सा सानिङ्ग्वा चोगे॥ ^{३५} सोब्बे उइछाचिडा सानिङ्ग्वा लोनेन् पिक्सा ओलोडुए टरो उनिङ्ग्वा हाड्हाड् लिनेट्नि॥ हिट्नुड् पिगे, "आडा आइछालोड्सा सानिङ्ग्वा चोक्सा डोक् सिडा॥" हिड्डेउड् याकुबडा उइछा योसेफलोड्सा सानिङ्ग्वा चोगे॥

* ३७:३४ नाड्डेना लोट्लिड् सोक् लिसानाँ वाडुम्ना लोट्लिड् नेपालिडि भाङ्गरा ओलोडुना॥

^{३६} हिट्ना खेराडोक् मिधानिचिडा योसेफ मिस्साडिना हाड् फारोडाना ठिबाड् ओटेहेक् ठेना पोतिफरडाना उमुक्डि ओछोड्सुए ॥ ना पोतिफार याप्मि हाड्पाड् काकोबाचिगा काण्टान डाना ॥

योसेफडा सेम्माड्डाना उटुप् माट्टुना

४१ ^१ इप्पोक् बारखा युदाउड् मिस्साडिना हाड् फारोडा ठिक् सेम्माड् माक्टुए ॥ सेम्माड्डि उन् निल होड्डाना ओफेरोडि येबासाना ॥ ^२ हिट्नाबेला माड्बोल्लेउ सि गोटा पिट्चि निल होड्लाम्मा होन्डा ओकाडे हिट्नुड् सिरु घारिडि उलिगाउड् चाराँ लिमा ठालाड् उलिसे ॥ ^३ हिट्नुड्ना फेरि सि गोटा भेम्लेड्गा हिट्नुड् उन्चि सारुवा एडोक् उनिड्सागा पिट्चि निल होड्लाम्मा ओहोन्डे ॥ हिट्नागा हाले ओहोन्डागा पिट्चिलोक् एक्केउ ओयेबे ॥ ^४ हिट्नुड् हिट्नागा सारुवा लोक् ओहोवा एडोक् उलिसागा घोक्सिगा पिट्चिडा सि गोटा बोल्लेउ पिट्चि ओचोचे ॥ हिट्नुड् फारो हाड् चेन्डे ॥

^५ हिट्नुड् फारो हाड् फेरि इम्से हिट्नुड् आरको सेम्माड् चा माक्टुए ॥ हिट्ना सेम्माड्डि सि गोटा ओचेट्नुलोक् ओसोड्डागा हिट्नुड् पोटिलो बालाचि ठिक् भुड्माडि ओकेडागा निसुए ॥ ^६ हिट्नुड् खेरेड्ना डेन्डिना हिवाडा लेम्सुड् ओलेमागा आरु सि गोटा उसिप् एडोक् लिसागा चासोक्डा ओबालाचि ओकोबे ॥ ^७ हिट्नुड् हिट्ना सेप्लो बालाचिडा सि गोटा ओचेट्नुमा लोक् भोरिलो बालाचि उमिलुलेट्टुचे ॥ फारो हाड् चेन्डे हिट्नुड् सेम्माड् गोलो माक्टुडेना रैछोनुड् ठाहा टोगुए ॥

^८ भेनिक् उनिड्ग्वाडि औधि सानिड्ग्वा लिसे, हिट्नुड् उन्डा मिस्साटेप् सोब्बे चाटाकेचि लोक् बिदुन्चि छेम्डुचे ॥ फारोडा हिट्नागा सोब्बे लोड्सा उन्डा माक्टुना सेम्माड् लोडुचे ॥ टरो साडाचा फारोडाना सेम्माड्डाना उटुप् माप्पा उहिडुव्ट्टुन् ॥

६ हिट्नुङ् फारोडाना मुलि आङ्गुरडाना इमालिङ् ठुङ्मा कापिबाडा लोडुए, "आडालाम्मा ठिक् गाल्टि लिसेसे, हिट्ना आडा हाट्ले ठाहा टोगुडे ॥ १० खान् आडा हिट्नुङ् मुलि चामा काठुक्बालोक् कायाक्लेडाउङ् आन्च्याँलोङ्सा काकोबा काप्टान ओपाङ्ङि लिसाना खाम्बुङ्ङि याप्मि आटेन्डे ॥ ११ ठिक् युसा आन्च्याँ इप्पाङ्ङाडोक् सेम्माङ् माक्टाचुडे ॥ सेम्माडाना उटुप् आ-आप्पे पाराना डाना ॥ १२ हिट्नि ठिबाङ् हिब्रु पिच्छा आन्च्याँलोक् डाना ॥ हिट्ना हाङ्पाङ् काकोबाचिगा काप्टान्डा ओटोऱ्वा काचोक्बा डाना ॥ हिट्नुङ् आन्च्याँ माक्टाचुडाना सेम्माङ् हिट्ना लोडाचुडे हिट्नुङ् हिट्नाँ सेम्माङ्डाना उटुप् याप्मि लोडे ॥ १३ सोब्बे रिङ् हिट्नाँ माट्टु गाङ्ङेरोक् लिसे ॥ आडा फेरि काटोऱ्वा चोक्मा लोङ्सा याङ्आछेम्डाडे टरो हिट्ना मुलि चामा काठुक्बा याप्मिम्बाक् आछुडुए ॥"

१४ हिट्डेउङ् हाङ्डा योसेफ छेम्मा पाङ्सुचे हिट्नुङ् योसेफ हिट्नागाँ खाम्बुङ्गलाम्मा ओहोट्टुङ् ओआप्टुए ॥ योसेफडा ओयामुङ् लोक् ओफ्याक् खोक्टुए हिट्नुङ् आरको लोट्लिङ् वाडुए ॥ हिट्नुङ् उन् फारो हाङ्डाना ओटोकानाइ खाडे ॥

१५ फारोडा योसेफ लोडुए, "आडा ठिक् सेम्माङ् माक्टुडे ॥ टरो ना सेम्माङ्डाना उटुप् नाहि साडाचा फेम्मा उहिडुव्दुन् ॥ खान्डा सेम्माङ् आखेम्सुङ् हिट्नाँना उटुप् माप्पा आहिडुटु बो नुङ् आडा खेम्सुडे ॥"

१६ योसेफडा फारो लोडुए, "आहाङ्बा, नाट्डेना ठोनाम्टे आङ्ङि वाइना ॥ टरो माङ्हाङ्डा खान्डा आमाक्टुना सेम्माङ्डाना उटुप् माफेन्युबियुक् ॥

२५ योसेफडा फारो लोडुए, "खान्डा आनिसुना इप्पोक् सेम्माङ्डाना उटुप् ठिक्एरोक् लियुक् ॥ माङ्हाङ्डा पाक् चोक्मा इट्टुगेट्टु हिट्ना खान् मानिमेट्टैसे ॥ २६ सि गोडा आङ्ङिक् ठुम्ना-ठुम्ना पिट्चि सि बार्खा लियुक्, हिट्नुङ् सि गोडा नुना बालाचि चा सि बार्खा रोक् लियुक् ॥

इप्पोक् सेम्माड्डाना उटुप् ठिक्एरोक् लियुक् ॥ ^{२७} हिट्नागा ओएड्सुवा ओहोन्डागा सारुवा लोक् होन्वा एडोक् उलिसागा सि गोडा घेड्सिड्डाग पिट्चि साण्वामाडाना सि बारखा लियुक् ॥ आरु सि गोटा खेरेड्डना डेन्डिना हिण्वाडा लेम्सुड् ओलेमागा हिट्नुड् उसिप् एडोक् लिसागा चासोक्डा ओबालाचि चा साण्वामाडाना सि बारखा डोक् लियुक् ॥

^{२८} आडा माट्टुड् गाण्वारोक् ना लियुक् पोड्भोने माड्हाड्डा पाक् चोक्मा इट्टुएना हिट्ना खान् मानिमेट्टेसे ॥ ^{२९} सि बारखा टेप्पा रूवाप्पा मिस्सा देसाडि ठेना साहाकाल लियुक् ॥ ^{३०} हिट्नुड्डना सि बारखा सोम्मा आनिकाल ठायुक् ॥ आनिकालडा देसा जाखाम् चोगुटु हिट्नुड् हिट्ना साहाकाल लिसाना बारखा सोब्बेडा उमुन्दुटु ॥ ^{३१} साहाकाल लिसाना बेला फ्याड् उमुन्दुडेसुटु पोड्भोने हिट्ना आनिकाल औधिलोक् ठेना लियुक् ॥ ^{३२} खान्डा आमाक्कुना सेम्माड् इप्पोक् खेप् लिमाबाक् माड्हाड्डा ना रिड् चोक्माना निरनाए चोक्मा हिडुएसुए हिट्नुड् ना एलारोक् पुरा चोगुटु ॥

योसेफ लोक् फारो हाड्

^{३३} नाट्टेउड् हाट्ले
ठिबाड् ठोनाबा याप्मि
सेगुड् रूवाप्पा मिस्सा
देसाडि सासान् चोक्मा
लोड्सा नियुक्ता चोगु ॥
^{३४} खान्डा आरु ठेना
ओठेहेक्चि चा नियुक्ता
चोक्माचि कोन्युक्
हिट्नुड् साहाकालडि सि
बारखानेप् केड्डना
चासोक्डाना लेम्बोक्

हिस्सा टेप्मा खोम्माउड् युड्मा कोन्युक् ॥ ^{३५} हिट्नागाँ टाना साहाकालडि सि बारखा नेप् सोब्बे चासोक्चि ओछुमुक्, हिट्नुड् खालाङ्गा-खालाङ्गाडि चासोक् हुङ्गुरिडि युड्मा हिट्नुड् हिट्नागाँ जागेडा ओचोगुक् ॥ ^{३६} नाड्डेउड् आनिकाललाम्मा देस जाखाम् उलिनि चा नुड् मिस्रा देसाडि सि बारखाडाना आनिकाल लोड्सा चासोक् जागेडा लियुक् ॥"

योसेफ मिस्रा देस टेपडिना सासाक लिसाना

^{३७} फारो हाड् लोक् ओटोऱ्वा काचोक्बाचिडा योसेफडा माट्टुना रिड् निङ्ग्वा ओटासुए ॥ ^{३८} हिट्नुड् फारोडा हिट्नागा लोडुचे, "पाक् योसेफ गाऱ्वा माड्हाड्डाना ओहाड्सा लिसाना आरु याप्मि आनि टुब्मा हिडुम्टुम्ना?"

^{३९} टाबो फारोडा योसेफ लोडुए, "माड्हाड्डा खान् सोब्बे रिड् मानिमेट्टेसे ॥ हिट्नुड् खान् नुड्ना जोम् ठोना लिसाना याप्मि आरको खोना चा वाइना ॥ ^{४०} हिट्डेउड् आडाना देस चालाँ काचोक्बा खान्डोक् आलियुक्, हिट्नुड् खान्डा आमाट्टु गाऱ्वा र्खाप्पा आटोऱ्वा काचोक्बाचि चा ओचोक्युक् ॥ सिहासान्डाना रिड्डि एडोक् आडा खान् नुड्ना उटुइ लिडा ॥"

^{४१} हिट्नुड् फारोडा योसेफ लोडुए, "खेम्सु, हाट्ले आडा ना र्खाप्पा मिस्रा देस सासान चोक्माना आधिकार खान् पिनाँ ॥"

^{४२} मिस्राडिना हाड् फारोडाना सेवा चोग्मा नियुक्ता लिसानाबेला योसेफडा सुम्बोक् मेक् बारखा टासुएसुना ॥ हिट्नुड् योसेफ हाडपाड्लाम्मा भारा होन्डाउड् र्खाप्पा मिस्रा देसाटेप् वासे ॥

^{४३} साहाकालडिना सि बारखा सोम्मा स्वाँराडा औधि जोम् चोसोक् केडुए ॥ ^{४४} योसेफडा साहाकालडाना सि बारखा सोम्मा मिस्रा देसाडिना

रूवाप्पा चासोक् छुमुए॥ हिट्नुड् खालाङ्गा-खालाङ्गाडिगा ढुङ्गुरिडि
चासोक् ठोबुए॥ योसेफडा सोरोक् खालाङ्गाडि योम्बो टोम्बागा
बेङ्गिसिगा चासोक् छुम्सुड् युड्सुए॥ ४६ योसेफडा सामुन्दराडिगा
खाम्सेरेक् गाऱ्वारोक् आम्टेप्पा जोम् चासोक् जागेडा चोगुए॥ आसाक्का
जोम् लिसाउड् योसेफडा हिसाबडोक् युड्मा नाडोए॥

४३ मिस्त्राडि सि बारखाडिना ठेना साहाकाल लाट्टे॥ ४४ टाबो योसेफडा
माट्टु गाऱ्वा सि बारखाडाना आनिकालडाना उटुम् लिसे॥ आरु सोब्बे
देसाडि आनिकाल लिसे टरो रूवाप्पा मिस्त्राडिम्बाक् चासोक् डाना॥
४५ जाबो रूवाप्पा मिस्त्राडिगा याप्मिचि आनिकालडा छोट् छोट् ओकेले,
टाबो फारा हाड्डा ओदेसाडिगा याप्मिचिडा उन्लोक् चासोक्
ओनाक्टुए॥ फारो हाड्डा "खानि योसेफडि खाडानि हिट्नुड् उन्डा
मालोडि गाड्डे चोगानि"
पिक्सा हिट्नागा लोडुचे॥

४६ रूवाप्पा मिस्त्रा देसाडि
आनिकाल लिसे हिट्नुड्
योसेफडा सिरिखुरि
ढुङ्गुरिचि ओड्सुड् मिस्त्रि
याप्चिडि चासोक् छोड्मा
ठालाँ चोगुए॥ ४७ हिट्डेउड्
नाराटेप्पा याप्मिचि मिस्त्रा
देसाडि योसेफसोरि चासोक्
इन्ना ओटाए पोड्भोने नाराटेप्
औधिरोक् आनिकाल
ठाएसाना॥

चासोक् इन्सिडा याप्मिचि मिस्त्राडि

याकुब मिस्रा देसाडि खाडे

४६ ^१ याकुबाडा उन्लोक् लिसागा सोब्बे थोक्चि खाट्टुड् लाम्टिए हिट्टुनुड् बेरसेबा ओलोडुना डेन्डि होन्डा टायउड् उप्पा इसाहाकाडाना माड्हाड् लोड्सा भोक् ठाड्सुए ॥

^२ हिट्टुनुड् युसा निमापुमाडि माड्हाड् याकुबलोक् चेक्टे हिट्टुनुड् माड्हाड्डा "याकुब, हाउ याकुब" पिकसा छेम्डुए ॥

हिट्टुनुड् याकुबडा, "पाइना हो" पिकसा लोडुए ॥

^३ माड्हाड्डा लोडुए, "आडा माड्हाड् ॥ आडा काप्पाडाना माड्हाड् ॥ मिस्राडि खाप्पा किट्टेन् पोड्भोने हिट्टुनि खान् जोम् छालेट्चि पिनाँ हिट्टुनुड् हिट्टुनालाम्मा आडा ठेना छोड्बा चोगुड्टुड् ॥ ^४ आडा खान्लोक् मिस्राडि खाट्टुनाँ हिट्टुनुड् ना देसाडा फेरि काछालेट्चि नोक्टुड्चिड्चिड् ॥ कासिमाबेला काइछा योसेफ खान्लोक् लियुक् ॥"

^५ हिट्टुनुड्ना याकुब बेसेबालाम्मा लाम्टिए ॥ याकुब उइछाचिडा उन्लोड्सा, उन्चि छाचि हिट्टुनुड् उन्चि टालिमाड्चि मिस्रा देसालाम्मा फारो हाड्डा उन्चि लोड्सा पाड्सुना गाढाडि ओठाड्सुचे ॥ ^६ पिट्चि हिट्टुनुड् कानान देसाडि कामाइ ओचोगुगा सोब्बे माक्फेन्सुबेन ओखाट्टुड् याकुब लोक् उन्नागा सोब्बे जाहानचि मिस्रा देसाडा ओखाडे ॥ ^७ याकुबडा उन्लोक् उइछाचि, ओयाड्मेन्चि, मेन्भेमा उइछाचि, मेन्भेमा ओयाड्मेन्चि हिट्टुनुड् नागाँगा सोब्बे छालेट्चि मिस्रा देसाडि खाट्टुचे ॥

याकुबडाना उमेर

४७ ^{२७} इस्राइलिचि मिस्राडाना गोसोना छेट्ट्राडि उयुडे ॥ हिट्टुनागाँ हिट्टुनि माक्फेन्सुबेन कामाइ ओचोगुए हिट्टुनुड् हिट्टुनागा

सुब्बेफाब्बे उलिसाउड् जोम् पोसा ओखाडे ॥

^{२८} याकुब मिस्राडि ठिसि बार्खा टेप्पा हिडे ॥ याकुबाडा एक साय साट्चालिस बार्खा टेप्पा टासुड् ठायाडे ॥

याकुब सियाना

४६ ^{२६} याकुबाडा उइछाचि नाड्डे लोडुचे, "हाट्ले आडाना सिमा बेला लिसे ॥ हित्ति एप्पोनडिना बेड्सिडि लिसाना लुम्भुक्डि आटुबाठेबाचिलोक् याड्हुमानि ॥ ^{३०} हिट्ना लुम्भुक् कानान डेन्डिना माम्मे नेहेटाड् माक्पेलाडि युड्गवा ॥ हिट्ना लुम्भुक् आब्राहामडा उहुम्पा चोक्मा लोड्सा हित्ति एप्पोनलाम्मा इनुना ॥ ^{३१} आब्राहाम लोक् उमेन्भेमा सारा हिट्निडोक् उहुमुचिगा डागा ॥ हिट्निडोक् इसाहाक हिट्नुड् उमेन्भेमा रिबेका उहुमुचे हिट्नुड् आडा लेआ चा हिट्निडोक् हुमुडे ॥ ^{३२} हिट्ना बेड्सि लोक् लुम्भुक् हित्ति याप्मिचिलाम्मा आब्राहामडा इनुना ॥"

^{३३} याकुबडा नागा रिड्चि उइछाचि लोमा हिडुड् ओडोलेन्चाडि ओलाड् सोट् चोगुए हिट्नुड् ओसोक्मा पुडे ॥

५० ^१ योसेफडाना आड्डिक् अनिड्गवा टुगाउड् उप्पा हुण्टुड् हाबे हिट्नुड् उप्पा चुप्पा मेट्टुए ॥ ^२ हिट्नुड् योसेफडा सिडा डाड्बाचिडा उप्पाडा ओलास ओरोग्नि चा नुड् टेहार चोक्मा मेट्टुचे ॥ ^३ हिट्ना लास हुम्मा लोड्सा टेहार चोक्मा टेम्बोक् मेक् सोम्मा लाहाबा लिसे ॥ मिस्रि याप्मिचिडा याकुबलोड्सा सि मेक् लेम्बा सोम्मा सानिड्गवा ओचोगे ॥

^४ योसेफ उप्पा याकुबलोड्सा सानिड्गवा चोक्माना लेम्बा लाट्टाउड् योसेफडा फारो हाड्डाना भारदारचि लोडुचे, "आडा घुवार फामा आकोलिटिडा भोने, फारो हाड्लोड्सा ना खाबोर लोडाड्बिडाड्निड्ः

५ आप्पाडा आडालोक् नाड्डे पिक्सा चामारसिङ् चोगुए, 'आडा सियाङ् लाबाडे, आडा आप्पे टोयुङ् कनान देसाडि चोगुङ्ना आहुम्पाडि याङ्हुमा॥' हिङ्डेउङ् आडा आप्पाडाना ओलास हुम्सिडा खाट्ना ओटोगुङ् हिट्नुङ् आडा नोक्डा आप्पाडा॥"

६ फारो हाङ्डा लोडुए, "काप्पाडा खान्लोक् चामारसिङ् चोक्मा मामेट्टा गाङ्डेडोक् काप्पा हुम्सिडा खाडा॥"

७ हिट्डेउङ् योसेफ उप्पा हुम्सिडा खाडे॥ योसेफलोक् फारो हाङ्डागा सोब्बे ओटेहेक्चि, भारदारचि हिट्नुङ् मिस्साडिगा मुलि याप्मिचि ओखाडे॥ ८ योसेफडागा रूवाप्पा जाहानचि हिट्नुङ् उम्भु-उन्भाचि हिट्नुङ् उप्पाडागा रूवाप्पा जाहानचि उन्लोक् ओखाडे॥ टरो उन्चि छाचि, उन्चि मेर्बा, ठुँबाचि हिट्नुङ् पिट्चिम्बाक् गोसोन छेट्राडिडोक् ओनाडुढोचे॥ ९ योसेफलोक् रथ लोक्गा याप्मिचि हिट्नुङ् घोडा सावार काचोक्बा याप्मिचि चा ओखाडे॥ मालामि काखाब्बाचिगा ठेना ख्विमेयाङ्मे लिसे॥

१० जाबो हिट्नागा यारदान होङ्डाना नाम् होम्मालेङ् आताद ओलोडुना डेन्डि चासोङ् लेम्माना खालाडि ओटासुए, हिट्नागा आङ्डिक् टुक्लोक् निङ्ग्वा सागु ओलोसाउङ् ओहाबे॥ हिट्नुङ् हिट्नि योसेफडा सि लेम्बा सोम्मा उप्पाडाना दुखा खुयुए॥ ११ कानानडि कायुङ्ग्बाचिडा हिट्नागा आतादडि सानिङ्ग्वा ओचोगागा उनिसुङ् हिट्नागा उपिगे, "नागा मिस्रिचि आम्टेप्पा निङ्ग्वा सागु ओचोक्येट्गा!" हिट्डेउङ् यारदानसोरिना हिट्ना डेन्डिना उनिङ् हाबिल-मिजराइम* उयुङ्सुए॥

१२ नाट्डेउङ् याकुबडा लोडुचि गाङ्डे उइछाचिडा ओचोगुए॥

१३ याकुबडा उइछाचिडा ओलास कानानडि ओखाट्टुए हिट्नुङ् मामे

* ५०:११ हाबिल-मिजराइमडाना उटुप्बाक् मिस्रिचिगा सोक् लियुक्॥

नेहेटाङ् आब्राहामडा उहुम्पा चोक्मा एपोरन हित्तिचिलोक् इनुना बेङ्सिडि लिसाना माक्पेलाडाना लुम्भुक्डि उहुमुए ॥ ^{१४}योसेफडा उप्पाडा ओलास हुम्मा हिडुङ् उम्भु-उन्भाचि हिट्नुङ् उन्लोक् मालामि ओखाडागा आप्टुचिउङ् मिस्राडि नोक्टे ॥

योसेफडा उम्भु-उन्भाचि लुक्मा टुकटुचिचि

^{१५}याकुब सियाउङ् योसेफडा उम्भु-उन्भाचि आ-आप्पे उपिगे, "हाट्ले योसेफडा आनि एङ्फुट् आचोक्युक् होला हिट्नुङ् उन् ओचाफेन्ना चाट्ला मेट्टुम्नाडाना ओबादलि लाडुटु होला ॥"

^{१६}हिड्डेउङ् हिट्नागाँ योसेफ नाड्डेना खोबोर ओहाक्टुए, "आनि पाबा सिमा नुङ्ना पाइले, ^{१७}योसेफ नाड्डे लोडानुम् पिक्सा याप्मिलोडे, 'काम्भुचिडा ओचाफेन्लोक् चाट्ला मामेट्टाउङ् आपाराध ओचोगे, हाट्ले हिट्नागा माफ पिडुचि ॥' आन्याँ काप्पाडाना माङ्हाङ्डाना नोकारचिगा आपाराध माफ याप्मि चोगाबिडा ॥" उम्भुचिगा खाबोर खेम्सुङ् योसेफ हाबे ॥

^{१८}हिट्नुङ् योसेफडागा उम्भु-उन्भाचि ओआबे हिट्नुङ् ओटोकानसोरि गुङ् ओचोगाउङ् उपिगे, "आन्याँ काटोऱ्वा काचोक्बाचि, नाहि वासेट्टिडा ॥"

^{१९}टरो योसेफडा हिट्नागा लोडुचे, "खानि किट्नेनिन्, पाक् आडा माङ्हाङ्डुङ् खानि साजाँए पिनानिगि? ^{२०}खानिडा आडा ओचाफेन्लोक् चोक्मा निङ्ग्वा आचोगुमे टरो माङ्हाङ्डा हिट्ना टोऱ्वालाम्मा ओचेट्नुना टोऱ्वा चोक्माना निङ्ग्वा चोगुए ॥ आडा जोम् याप्मिचि जोगाँ चोगुङ्नुङ् माङ्हाङ्डा ना ठोङ्डि याङ्आप्टे ॥ ^{२१}हिट्टेउङ् खानि किप्मा कोन्निगा ॥ आडा खानि हिट्नुङ् खानि छाचिगा हेरचाह चोगुङ्टुङ् ॥ ना रिङ् लोडुचिउङ् उम्भु-उन्भाचि लुक्मा टुकटुचे ॥

योसेफ ठायाडाना

२२ योसेफ हिट्नुङ् उप्पाडागा जाहानचि मिस्राडिडोक् उयुडे हिट्नुङ् योसेफ ठिक् साए ठिमेक् बार्खा सोम्मा हिडे ॥ २३ योसेफडा एफराइमडाना याङ्मेन् केण्छेचि चा निसुचे ॥ योसेफडा मनस्सेडा उइछा माकिरडाना उइछाचि निसुचे हिट्नुङ् नागा चा योसेफडा आप्पे ओजाहानचिडि डोक् नेडुचे ॥

२४ योसेफडा उम्भु-उन्भाचि लोडुचे, "आडाना सिमाना बेला लिसे ॥ टरो माङ्हाङ्डा खानि घुवार माफाडिटि ॥ माङ्हाङ्डा आब्राहाम, इसाहाक हिट्नुङ् याकुबलोक् माङ्हुप् चोगुना देसाडि खानि ना देसालाम्मा माखाट्टिटि ॥"

२५ हिट्नुङ् योसेफडा इस्राएलडागा छाचि चामारसिङ् चामा मेट्टुचिउङ् लोडुचे, "जाबो माङ्हाङ्डा खानि घुवार माफाडिटि, हिट्नुङ् हिट्नाबेला आलास चा नाहिलाम्मा खाट्टानुम् ॥" २६ हिट्डेउङ् योसेफ ठिक् साए ठिमेक् बार्खा टासुङ् सिए ॥ हिट्नागाँ योसेफ उप्पाडा ओलास ओरोग्नि चा नुङ् टेहार ओचोगुए ॥ हिट्नुङ् ओलास बाकासडि ओठेन्दुङ् मिस्राडिडोक् उयुङ्सुए ॥